

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Dvajsetletnica sovjetov

Danes, 7. novembra, obhaja sovjetska Rusija 20 letnico svojega obstoja. Oni, ki so zagrizeni pristaši vojne in vojne miselnosti, ki vojsko imenujejo neke vrste »socialno higienec«, katera vzgaja junaški rod, naj ob tej priliki ne pozabijo, da je boljševizem izšel iz vojne in da je otrok velike vojne katastrofe, ki je zadela Rusijo. Nikdar ne bi bilo mogoče poklicnim židovskim revolucionarjem prodreti z boljševiško revolucijo, ko bi ogromna Rusija ne bila že v plamenih domače, predboljševiške državljanske vojne in ko ne bi dala armada orožje v roke milijonom vojakov, ki so ubegli od svojih polkov ter se kot dezertjerji in potepuhi vlačili okrog ter sestavljali jedro »revolucionarne mase«.

Boljševizem se je porodil iz vojne in kasa, toda zmagal je zato, ker je narodu obljubil mir, svobodo in kruh. Sovjetska Rusija je res podpisala 3. marca 1918 v Brest-Litovskem miru, toda pod tako poniževalnimi in sramotnimi pogoji, kakor zlepa ne kaka veselila. Sovjetski zastopniki so pristali na odstop velikih ozemelj od Belega do Črnega morja in so se obvezali plačevati vojno odškodnino, ki je dosegala astronomične številke. Ker sta osrednji velesili propadli, sovjetom sicer ni bilo treba plačevati te vojne odškodnine. V ostalem pa moremo reči, da sovjetski narodi vseh teh 20 let, kar žive pod oblastjo boljševizma, niso uživali ne miru, ne svobode in jim je tudi kruha primanjkovalo.

V Sovjetiji ni državljanskega miru. V imenu socialne revolucije so boljševiki, ki so spretno znali izrabiti pravi trenutek, pobijali najprej menjševike, to je desničarske socialiste. Potem so začeli pobijati meščane, nato belogardiste. Končno so prišli na vrsto vsi mogoči kontrarevolucionarji. Ko so izrebrili verske služabnike, so se vrgli na boljše stoeče kmete, potem so zopet udarili po trockistih, zadnje čase pa so se pričeli klati med seboj pravi pristni boljševiki. Kar je bilo s krvjo zgrajeno, se s krvjo vzdržuje in bo v krvi propadlo. Rdeči paradiž na zemlji je v resnici ves rdeč — od prelite človeške krvi.

Ko je Lenin stopil iz plombiranega vagona v Petrogradu, je vzklikal demokraciji. Zato mu je narod sledil. Toda svobode je sovjetskim narodom boljševizem še mnogo manj prinesel kakor prejšnji carizem. Bog ve, če bo kdaj svetu postalo očito, kaj je moralo ljudstvo v Rusiji že vse pretrpeti in kaj še danes trpi pod boljševizmom. Oni, ki so v ostali Evropi bili najbogohotnejše razpoloženi napram boljševizmu eksperimentu, so nam govorili, da se v krčih starega sveta poraja nov svet, nova doba, nov človek in da žrtve, ki jih Rusija za rojstvo novega veka trpi, niso zaman... Drugi so boljševiško tiranijo gledali zopet drugače in jo razlagali kot maščevanje židovstva za vsa ona zapostavljanja, ki so jih nekdanj morali trpeti v Rusiji. Boljševiška revolucija pa je vloga premenila. Boljševizem je v glavnem judovsko delo, zato je razumljivo, da je judom odmeril vlogo gospodarjev, ruskemu narodu pa vlogo hlapca, nad katerim se stara krutokracija nadaljuje. Bič, ki žvižga po hrbtu preprostega ljudstva, je iz rok ruskega bojara prešel v roke marksističnega žida. - Tretji opozarja na vedno hujše samoderstvo enega človeka, rdečega carja Stalina, ki je v zadnjih mesecih srečno potrebil vse vidnejše boljševike in ostal sam na političnem odru kot tiran in samozanec, ki pa si pusti prirejati vedno večje in vedno hrupnejše ovacije »osrečenega« in »blaze-nega« proletariata. Toda tudi samo boljševiki soglašajo, da je komunizem v sovjetski Rusiji v neznatni manjšini. Vendar pa se ta neznatna manjšina s pomočjo oborožene sile, javne in tajne policije, strumne organizacije svojih pristašev ter vsemi modernimi tehničnimi pripomočki, ki so državni upravi na razpolago (radio, telefon, brzojav) — drži na oblasti in strahuje nad desetimi milijoni mislečih državljanov! To je okoliščina, ki nam mora dati misliti, da ne bomo nikoli in nikjer podočenevali komunizma, ki povsod dela z istimi metodami in po istih načelih.

Boljševizem v notranjosti ni izpolnil ne obljube o miru, ne o svobodi. Kaj pa je s kruhom? Rusija je bila nekoč žitnica Evrope, toliko pšenice je pridelala. Toda pod boljševizmom se je kljub temu zgodilo, da je milijone ljudi pomrlo za lakoto in se to še vedno dogaja. Temu je nekaj krivo nečloveško, materialistično gledanje komunizma na človeka in njegovo vrednotenje človeške osebnosti, ko mu človek kot oseba ni nič, ampak mu nekaj pomeni le kot producent, kot proizvajalni stroj. Krivi so tudi boljševiški eksperimenti s kolektivizacijo zemlje, ki so kmetu vzeli veselo do dela. Glavni krivec pa je boljševiška država kot izvoznik, ki je zaradi inozemskih valut, ki jih je rabila za stroje, več žita izvozila, kot bi ga smela. Da je industrializacija napredovala po predvidenem načrtu, je mirno pustila umreti za lakoto nad 15 milijonov kmečkega ljudstva samo v enem letu!

Poizkus s popolno kolektivizacijo kmetijskega ljudstva se ni obnesel. Danes dela kmet večina za državo (kakor pri nas v fevdalni dobi za gosposko), nekaj malega zemlje pa sme tudi za sebe obdelati. Med industrijskim delavstvom se ni obneslo izravnanje plač po potrebi slehernega, kakor so hoteli spočetka, temveč so plače prav tako in še hujše diferen-

Zveza treh proti kominterni

„Ni naperjena zoper nobeno državo“

Rim, 6. nov. AA. DNB: Protokol o pristopu Italije k protikomunističnemu paktu so danes ob 11 dopoldne podpisali za Italijo zunanji minister grof Ciano, za Nemčijo poslanik v Ribbentrop in za Japonsko poslanik Hota.

Nemško-italijansko-japonski protokol obsega štiri člene.

V prvem členu pristopa Italija k protikomunistični internacionali z vsemi dopolnilnimi protokoli, sklenjenimi 25. novembra t. l. med Nemčijo in Japonsko.

V drugem delu so se vse tri države podpisnice sporazumele, da se smatra Italija za prvotno podpisnico tega dogovora z dopolnilnim protokolom.

V tretjem delu velja novi protokol kot integralni del nemško-japonskega dogovora in dopolnilnega protokola k temu dogovoru.

Četrti člen pa pravi, da je protokol sestavljen v nemščini, italijanščini in japonsščini in da stoji v veljavo na dan podpisa.

Uvod protokola pravi, da temelji nemško-italijansko-japonski dogovor na čl. 2 nemško-japonskega dogovora proti kominterni, sklenjenem 25. novembra t. l. (vabilo drugim državam, da pristopijo k temu dogovoru). Vse tri vlade preveva prepričanje, da komunistična internacionala stalno ogroža civilizirani svet na zahodu in vzhodu in da uničuje njegov mir in red. Samo tesno sodelovanje za ohranitev reda in miru med vsemi prizadetimi državami more to nevarnost zmanjšati in odstraniti. Italija se je borila že od začetka fašistične vladavine za neizprosno odločnostjo proti tej nevarnosti in je iztrebila komunistično internacionalo na svojih tleh. Sklenila je, da se bo skupaj z Nemčijo in Japonsko borila proti skupnemu sovražniku, ker sta tudi ti dve državi navdahnjeni z isto voljo, da bosta pobijali komunistično internacionalo.

Ribbentrop:

V zvezi s podpisom protokola je dal poslanik von Ribbentrop tole izjavo:

Dogovor, sklenjen danes med Nemčijo, Italijo in Japonsko, za obrambo pred komunizmom, je

Smrtne obsodbe v Rusiji

Berlin, 6. nov. AA. DNB poroča iz Moskve, da pokrajinski listi objavljajo številne vesti o smrtnih obsodbah vodilnih komunistov. V Saratovu je bilo ustreljenih 10 komunističnih voditeljev zaradi sabotaže. »Pravda Vostoka« piše, da je bilo v Taškentu ustreljenih 6 vodilnih komunistov. »Sovjetskaja Belorusija« piše, da je bilo v Minsku ustreljenih 8 oseb. V moskovski pokrajini so ustrelili 7 pristašev trockistične organizacije. V Ivanovski pokrajini so obsodili na smrt tri, v sverdlovski pokrajini enega, v harkovski pet, v leningrajski pet in v iskovski pokrajini šest ljudi.

Hillerevec Rutha se je obesil

Praga, 6. okt. TG. Glavni pomočnik hillerevskega voditelja na Češkoslovaškem Henleina, arhitekt Heinz Rutha, je bil nedavno do češkoslovaških oblasti aretiran in zaprt, ker so prišli na sled, da je bil obremenjen s seksualnimi zločini. Posnemal je nekdanje vodilne hillerejce v Nemčiji, ki jih je Hitler l. 1935 dal postreliti. Heintzu Rutha je aretacija in škandal, ki je prišel na dan, toliko šla na živce, da se je v zaporu obesil. Nekateri časopisi namigujejo, da je ta vodilni hillerejec od vrhovnega vodstva narodno-socialistične stranke v Berlinu dobil namig, naj si vzame življenje, ker bi ga bili sicer odstranili drugi, češ, da je umazal čast narodno-socialističnega gibanja.

Carigrad, 6. nov. AA. Anatolska agencija poroča, da je jugoslovanska delegacija z načelnikom generalnega štaba generalom Nedičem na čelu snoči odpotovala iz Carigrada.

cirane kakor v kapitalističnih državah. Inženir ima mesečno 2000 rubljev, neuk delavec pa 120 papirnatih rubljev, to bi bilo po sedanjih vrednostih komaj dobrih 200 din! Pri tem pa je vse mnogo dražje kot pri nas. Sanje o novem človeku so se žalostno razblinile. Toda, kar je še mnogo hujše in mnogo bolj tragično: za vse ogromne žrtve, ki jih je marksistični eksperiment v Rusiji zahteval od sovjetskih narodov, ne more po 20 letih pokazati nobenega novega reda! Radovedni smo, če se bo ob priliki 20letnice sovjetov opogumil kak njihov prijatelj in nam podal zunanje-politično bilanco Moskve. Malo je verjetno, da bi gospodje boljševiki sami kaj takega oskrbeli. Spočetka je mnogo let sovjetija bila deloma v prisilnem, deloma v prostovoljnem političnem kontumacu. Pozneje so nekatere države — med prvimi je bila Nemčija — pričele iskati s Sovjeti trgovskih stikov. Za zavaljo so bili boljševiki v tisti dobi zelo revizionistično razpoloženi, ker je tako prišlo nemškemu kupcu. Še pozneje je Francija začutila potrebo po protitveži proti Nemčiji in Italiji in ker se je poljski zaveznik pričel sumljivo obnašati. V ta namen je privlekla v Ženevo sovjetsko Rusijo, kar je vzbudilo tedaj mnogo hrupa, a se je sčasoma pokazalo, da zapadni velesili (Francija in Anglija) potrebujejo Sovjete v Ženevi le kot medveda, ki ga kažeta za strah — če bi se ga kdo

dogodek zgodovinskega pomena, ker se s njim pošilja ogroževanju sveta po tretji internacionali odločen poziv »stojal Rušenje nacionalističnih držav z boljševiško propagando pripravila zdaj prav tako kakor nekoč v notranjosti teh držav oboroženo intervencijo od zunaj. Ta dogovor ni naperjen proti nobeni državi in se mu lahko pridruži vsaka država. Zato pomeni ta dogovor poročstvo za svoboden razvoj življenja narodov in poročstvo za svetovni mir.

Grof Ciano:

Po podpisu protokola o pristopu Italije k nemško-japonski konvenciji je dal italijanski zunanji minister grof Ciano izjavo, v kateri pravi, da so se tri države združile v boj proti komunistični nevarnosti. Vse zdrave in kulturne sile v raznih državah bodo odobravalte to dejanje in se bodo z njim solidarizirale. Dalje je grof Ciano dejal, da ni ta konvencija naperjena proti nobeni državi in da lahko vse države pristopijo, ker je njen namen obramba miru in kulture.

Japonski poslanik Hota:

Japonski poslanik Hota, eden izmed podpisnikov te konvencije, je pa izjavil, da so podpisnice konvencije odločno stopile na stran obrambe miru, reda in civilizacije proti mednarodnemu komunizmu. Na koncu je Hota izrekel upanje, da bodo rezultati te konvencije zelo plodoviti.

Odlikovanja

Po podpisu protikomunistične konvencije je Mussolini sprejel v Beneški palači podpisnike konvencije grofa Ciana in poslanika Ribbentropa in Hota ter odlikoval Ribbentropa in Hota z velikim križem reda sv. Mavricija in Lazarja.

Potovanja francoskega zunanjega ministra v Varšavo, Prago, Belgrad in Bukarešto

Pariz, 6. oktobra. TG. V zunanjem ministrstvu so z ozirom na vesti, ki so jih listi razširili o bližnjem potovanju francoskega zunanjega ministra Delbosa v Varšavo in v vse prestolnice držav Male zveze, to je v Prago, Belgrad in Bukarešto, izjavili, da načrt Delbosovega potovanja ni nič novega, da se je zunanje ministrstvo že dalje časa z njim bavilo in ga tudi pripravljalo, le čas za to potovanje še ni bil določen. Zaenkrat ni mogoče reči, če bo Delbos odšel na svojo veliko krožno pot po srednji in vzhodni Evropi še v tem letu, ali če bo potovanje preložil na prve dni prihodnjega leta. Potovanje bo mnogo odvisno tudi od stališča, ki ga bo glede zunanje-političnih vprašanj zavzel francoski parlament, ki pričinja svoje zasedanje dne 15. novembra. O potovanju Delbosa pravijo na merodajnih mestih tudi, da mora Delbos vrniti celo vrsto obiskov, ki so mu jih napravili poljski zunanji minister polkovnik Beck, češkoslovaški zunanji minister dr. Krolfta, jugoslovanski ministrski predsednik Stojadinović in romunski zunanji minister Antonescu. Razume se, da bo francoski zunanji minister, kadar se bo za potovanje odločil, to priložnost izkoristil, da obširno vzame v pretres vsa vprašanja, ki se tičejo varnosti v srednji Evropi.

Schmidt zopet v Berlinu

Dunaj, 6. oktobra. TG. Avstrijski tajnik za zunanje zadeve dr. Guido Schmidt, ki se je komaj vrnil s potovanja v Varšavo, je sinoči nepričakovano odpotoval v Berlin, kjer bo baje obiskal lovsko razstavo in se udeležil lova, ki ga priredi

V Parizu omalovažujejo

Pariz, 6. nov. c. V Parizu komentirajo večerniki današnji dogodek v Rimu precej zmerno, ker nečje pripisovati podpisani pogodbi proti kominterni velikega pomena.

Listi poudarjajo, da je bila pogodba podpisana zelo slovesno v stilu Mussolinijevih slavnostnih prireditvev. Ta sijaj je Mussolinija politično najmanj stal.

Kot drugo točko pa omenjajo, da se v pogodbi izrečno navaja, da se Italija priključuje tej pogodbi v vsem obsegu, kakor da bi to pogodbo podpisala že pred enim letom. To se pravi, da je Mussolini hotel v nečem zadostiti Nemčiji. Italija je vsekakor čakala eno leto, da se je pridružila tej pogodbi. Ker je praktična vrednost te pogodbe za Italijo majhna, je jasno, da je tudi v tem oziru hotel Mussolini ugajati Nemčiji. Seveda je bilo to za Mussolinija zelo poceni.

Kot tretje pa navajajo francoski listi, da se Mussolini sam zaveda, da je diplomatska vrednost te pogodbe zelo majhna. Lansko leto je Nemčija lahko še zmeraj trdila, da je ideološka borba v diplomaciji tudi potrebna. Od tedaj se je to načelo zelo majalo in v vseh zadevah so bili za zeleno mizo poleg fašističnih tudi sovjetski zastopniki. Lahko sklepamo, da ideološka borba na diplomatskem polju popušta. Torej tudi v tem oziru Mussolini ni mogel nič žrtvovati ali pa kakšno protiuslugo predrago plačati.

„Japonska bo dostojno sodelovala v boju proti Kominterni“

Tokio, 6. nov. c. Predsednik vlade prime Kono je izjavil, da se vsa Japonska veseli podpisa pogodbe proti kominterni, ki je bila danes razširjena tudi na Italijo. Japonska bo skrbela za to, da bo dostojno sodelovala v borbi proti kominterni.

lovski mojster nemške države general Göring. Na merodajnih mestih izjavljajo, da ta obisk ni nič nenavadnega. Toda v diplomatskih krogih niso tega mnenja, kajti znano je, da bo dr. Schmidt takoj ko se vrne iz Berlina odpotoval v Rim. Gre torej za diplomatske obiske, ki se tičejo »osi Rim-Berlin« in vloge, ki naj jo pri tem igra Avstrija. Brez dvoma se hoče Schmidt osebno informirati, kakšno stališče zavzema Nemčija in Italija do poskusov, ki se sedaj delajo v srednji Evropi, da bi prišlo do medsebojnega pomirjenja med vsemi podonavskimi državami, brez razlike, kateremu političnemu taboru pripadajo.

Kralj Karel shoji Budimpešto

Budimpešta, 5. novembra. AA. (Stefani.) Kralj Karel in prestolonaslednik Mihael sta se na poti iz Prage peljala v Budimpešto. Kralj Karel se je na postaji v Budimpešti ustavil skoraj za celo uro. Visoka gosta je pozdravil na postaji v imenu madžarske vlade šef kabineta madžarskega zunanjega ministrstva. Kralj je povabil zastopnike madžarske vlade v svoj voz in se z njimi pomudil v ljubeznivem razgovoru.

Dunajska vremenska napoved: Večinoma oblačno, ponekod dež, južno.

Zagrebska vremenska napoved: Deževno.

Zemunska vremenska napoved: Postopna razvedritev. Košava v severovzhodnih predelih. Toplota bo povsod nekoliko poskočila razen v donavski in moravski banovini.

v resnici bal; — drugače pa nista voljni, da bi mu pustili preveč besede v odločilnih evropskih vprašanjih. Sovjeti igrajo v zboru veslesil ponižujočo vlogo, s kakršno bi se nekdanja carska Rusija nikdar ne zadovoljila. Morda je temu vzrok njena socialna konstrukcija, morda tudi dejstvo, da ves svet ve, da prihaja sovjetska rdeča armada kljub bobnečim besedam kvečjemu v pošteve za domačo porabo — proti domačemu sovražniku — ni pa sposobna bojevati se izven svojih meja. Pomislimo samo na odnos do Japonske, ki ni drugega kakor neprekinjena vrsta samih ponižanj za boljševiško Rusijo. Enako in še hujšo blamažo sta sovjetskemu orožju pripravili v Španiji Italija in Nemčija. Zdi se, da bo tudi ta poraz moral g. Litvinov — Finkelstein vlatkniti v žep, Stalin pa se bo potolažil na ta način, da bo boljševiškim diplomatom še naprej sekal glave.

Toda zadnja in največja tolažba sovjetskega boljševizma je svetovna revolucija. To je misel, ki je očetom revolucije lebdela pred očmi prvi trenutek in jim živi v mislih še danes, v to so usmerjeni vsi napor, vse žrtve, večina denarja, v ta namen se vrši ogromna, neprekosljiva propaganda po vsem svetu, netenje nezadovoljstva, financiranje vstaj; silno podtalno delo kominterne je izključno posvečeno le pripravi na svetovno revolucijo. Boljševiki se zavedajo, da se bo moral mar-

ksizem nujno tudi v Sovjetiji z leti preleviti, ako se mu ne posreči, osrečiti s svojimi »blagodat« tudi drugih narodov. Toda tudi ta cilj se komunistom odmika vedno bolj v nedogled. Nevarnost za svetovno revolucijo bi postala le v tem slučaju velika, če bi se boljševiškim židovskim intrigantom posrečilo zaplesti Evropo in z njo ostali svet v svetovno vojno. Vojne pa porajajo zmede in zmede revolucije. Toda če se posreči ohraniti mir, potem lahko rečemo, da je danes dovolj sil na straži proti aziatskemu boljševizmu. Komunistični val je v Evropi dosegel svoj višek in ga tudi že prekoratil. Evropski proletariot po 20 letih ne gleda v boljševiškem eksperimentu več odrešilnega Evangelija za delavstvo, ampak le nevarno utopijo, ki mu more vzeti to, kar si je v desetletjih s trudom priborilo v boju s kapitalizmom.

Ob 20 letnici boljševiške revolucije bi bilo umestno pregledati tudi sredstva, ki se jih je obramba v tej dobi posluževala proti komunizmu. Potem bi videli v prvi vrsti sistematično in ogromno delo katoliške Cerkve, ki ni nehala z najvišjega učenjskega mesta opozarjati vse svet, da mora biti obramba proti komunizmu predvsem v boljšem, pravičnem družabnem redu in v doslednem izvajanju praktičnega krščanstva. Kjer se je to zgodilo, tam je boljševiška nevarnost že danes izgubila vse svoje ostrine.

Drin.

Župnija v Mostah ustanovljena

Z listino škofijskega ordinariata v Ljubljani z dne 30. oktobra 1937 št. 5252 je bila ustanovljena z veljavnostjo od 1. januarja 1938 nova samostojna mestna župnija sv. Družine v Mostah v Ljubljani. Župnija je bila razpisana do 15. decembra 1937.

S tem je končno izpolnjena dolgoletna želja Moščanov in zadoščeno perečim potrebam dušnega pastirstva v Mostah. Že leta 1929 je bilo v Mostah na pobudo tedanjega občinskega odbora ustanovljeno Društvo za zgradbo župne cerkve sv. Družine in cerkvene hiše v Mostah, da bi se v Mostah čim prej ustanovila samostojna župnija sv. Družine. Še istega leta je bil kupljen svet, na katerem stoji danes lesena župna cerkev sv. Družine in pa novo župnišče. Ustrezajoč živi potrebi je februarja leta 1935 g. škof dr. Rožman poslal v Moste dušnega pastirja g. Mihaela Jenka, kateri se je žilavo lotil naloge, katere mu je bila od škofa naložena: čim prej vse potrebno pripraviti za samostojno župnijo.

Kakor pa je izjavil g. škof dr. Rožman, ko je bil še predsednik tega društva za Moste, je za faro potrebna najprej cerkev in pa streha za duhovnike. Zato je g. Miha Jenko skupaj s cerkvenim odborom in s podporo Moščancev šel takoj na delo ter je še istega leta v Mostah postavil leseno cerkev sv. Družine, ki je postala priljubljeno duhovno središče vse cerkvene občine in ki jo radi obiskujejo tudi Ljubljanačani. Cerkev je v nedeljo, pred božičem slovesno blagoslovil predsednik cerkvenega društva g. prošt Ign. Nadrah. Letos pa je bilo dograjeno novo župnišče. S tem so bili podani vsi zunanji pogoji. Dne 30. julija tega leta je ministarstvo pravde odobrilo ustanovitev nove župnije v Mostah, nakar je na vigilijo praznika Kristusa Kralja ljubljanski g. škof podpisal ustanovno listino, s katero se ustanavlja nova župnija sv. Družine v Mostah ter se ta cerkev razglašala za župno cerkev. Župnijo bo upravljal župnik s pomočjo dveh kaplanov. Župnijo bo podeljeval sam škof.

Meje nove župnije sv. Družine v Mostah so takole urejene: Ljubljana do dolenske žez-

leznice, nato dolenska železnica do njene spojitve z južno pri Zeleni jami. Tukaj teče meja ob železnici do Ljubljanske ulice v Zeleni jami, nato pa po tej ulici naprej po polju do meje bivše občine Moste ter ob njej do Ljubljane. Nova župnija, ki se odcepi od sedanje župnije Sv. Peter v Ljubljani, bo štela kakih 6000 duš. Za toliko se zmanjša število duš šempetrske fare. Naj bi nova župnija sv. Družine postala žarišče duhovnega preporoda naših družin ne le v Mostah, ampak po vsem Slovenskem!

Notranjost nove župne cerkve sv. Družine

Razstava bratov Šubicev

Odprija bo danes ob 1/2 11 dopoldne v veliki dvorani Nar. galerije

Slovenska umetnost bo danes slavila dvojen praznik: proslavila bo 100 letnico rojstva velikega skladatelja Foersterja, naša slikarska umetnost pa se bo to nedeljo skušala oddolžiti spominu dveh velikih slovenskih slikarjev Janeza in Jurija Šubicev. Za razstavo obeh bratov Šubicev so bile potrebne velike priprave, saj je bilo treba zbrati dela obeh z najrazličnejših strani, treba je bilo poizvedeti, kje se nahajajo njuna dela, nato pa jih spraviti v Ljubljano v poslopje Narodne galerije, kjer jih je bilo treba očistiti in renovirati, če so bile slike v čem pokvarjene.

Za razstavo vlada med umetniškimi občinstvom veliko zanimanje, saj bo v zadnjih letih to ena naj-

je bil leta 1883 pokopan v Kaiserslautern v Nemčiji za učitelja dekorativne umetnosti na muzeju za umetno obrt. Brat Jurij je šel leta 1873 od Wolfa na Dunaj, kjer je ostal do leta 1879, ko je odšel v Atene, kjer je poslikal notranjost palače velikega zgodovinarja Henrika Schlimanna. Leta 1880 je šel v Pariz in ostal tam do leta 1890, ko je dobil naročilo, naj gre poslikat grad Raschwitz pri Leipzigu. Tu se je prehladil in umrl. Pokopan je v Raschwitzu. Leto pred njim je umrl njegov brat Janez, ki se je prav tako pri svojem delu prehladil. Pokopan je v Kaiserslauternu. To je v kratkem njuna življenjska pot. Razstava bo izpričala ogromno bogastvo obeh, ki sta zapustila velika in lepa slikarska dela.

Vsekdo, ki bo hotel spoznati začetek naše moderne umetnosti in videti visoko vrednost njenih del, si bo šel razstavo ogledat. Tako velikih del, kot sta jih ustvarila ta dva slikarja, danes je malo poznamo, zato se bo pri njih lahko marsikaj koristnega naučil tudi sodobni umetnik. Kar sta ustvarila sodobnih slik, vse to predstavlja pri nas višek cerkvene umetnosti. Razstava sama je bila zvezana z velikimi stroški. Zasluga predsednika Narodne galerije gosp. dr. Frana Windischerja je, da bodo dela razstavljena tako, kot se spodobijo. Z veliko uvidenostjo je odstopil veliko dvorano Narodne galerije v ta namen. Upamo, da bo občinstvo pokazalo vso pozornost, ki jo zasluži ta dva naša največja slikarja iz polpreteklega časa. Omenimo naj še, da bo razstava ob zastopstvu raznih odličnikov otvorjena danes ob pol 11 dopoldne v veliki dvorani Narodne galerije na Aleksandrovi cesti.

Janez Šubice, lastni portret.

večjih razstav, na kateri bomo imeli priliko videti odlična dela obeh slikarjev, zbrana na enem prostoru, tako da si bo lahko vsakdo na svoje oči sam ustvaril sodbo o visoki kvaliteti njenih del. Omenimo naj, da bodo to pot razstavljena dela obeh slikarjev prvič — slikarja namreč ni bilo pri nas nikdar razstavljala svojih del — in to dela s področja cerkvene in svetne umetnosti. Med tem ko bodo krasne cerkvene slike na ogled v veliki dvorani Narodne galerije, bodo posvetne slike razstavljene v Jakopičevem paviljonu. Mnogim, ki jim je bilo delo obeh bratov Šubicev neznano, bo tako dana prilika, da si to delo zdaj ogledajo, ker razstava v takem stilu najbrže za dolgo časa ne bo več mogoče prirediti.

Nekaj podatkov iz življenja obeh bratov Šubicev. Janez Šubice se je rodil leta 1850 v Poljanah nad Škofjo Loko, njegov brat Jurij pa leta 1855. Njun oče Stefan je bil daleč naokoli poznan kot podobar, ki je tudi v obeh svojih sinovih vzbudil veselje do slikarstva in jima je že zgodaj mogel nuditi umetniško prakso. Oče ju je dal, ko sta nekoliko dorasla, v uk k Janezu Wolfu, ki je imel v St. Vidu nad Ljubljano svojo umetniško delavnico. Leta 1871 je šel Janez Šubice od tu na akademijo v Benetke, kjer je ostal do leta 1874, od tu pa je krenil v Rim. Leta 1877 je odšel na Dunaj, odkoder

— Pri neredni stolici, napetosti črev vsled zapeke prav odlično odvarna »Franz-Josefova« grelna voda zaarastne prebave nakopičene v črevih. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josefova« voda s polnim uspehom pri odraslih kakor tudi otrocih.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15483, 28. V. 25.

Nemški mojster psuje in pretepava slovenske delavce in delavke

Silberman Maki, strojni in pletarski mojster v tovarni »Jugotek« v Mariboru, avstrijski državljani, o čigar surovem postopanju s slovenskimi delavci in delavkami smo poročali včeraj, je bil pri

predstojništvu mest. policije v Mariboru zaradi teh svojih dejanj kaznovan že 2. t. m. na najvišjo globo in izgon iz naše države; Silberman se mora iz naše države izseliti najkasneje do 10. t. m.

Banovinsko deško vzgajališče na Selu v Ljubljani

Ljubljana, 6. novembra. Prihodnjo nedeljo, 14. novembra, bo slovesna otvoritev na novo preurejenega banovinskega deškega vzgajališča na Selu. Že nad 300 let staro, nekdanje samostansko poslopje, se je popolnoma pomladilo. Velike, zračne sobe za upravo, šolski in drugi prostori za gojence v srednjem ter sončne spalnice v levem poslopju napravljajo bivanje prijetno za predstojništvo in gojence, pa tudi najbolj vtis na obiskovalca tega prepotrebega zavoda. Banska uprava je storila vse, da bi dvignila poprej zapuščene otroke in vzgoje potrebne dečke iz njihove bede. Veliko jih je že doslej rešila ulica in jim s tem omogočila, da postanejo

vredni sodelavci v človeški družbi. Mnogo je žrtvalo, da je napravila iz prejšnje »žrebnice« vzgojni zavod za mladino. Dečki se tega tudi zavedajo in z veseljem se lahko zaznamuje lep napredek v posameznih, zlasti v večjih mladeničih. Vzgojo in upravo v tem zavodu je lansko leto, na željo banovinske uprave, prevzela salezijanska družba. V zavodu je za šoloobvezne dečke dvorazredna ljudska šola z več oddelki in s pravico javnosti. Tudi rokodelske delavnice so dobile v zadnjem času javno strokovno nadaljevalno šolo za mizarstvo, krojaško in čevljarstvo. V te obrti se sprejemajo gojenci, ki so že dovršili 14. leto.

Smrt zaslužnega moža

Velika Nedelja, 5. novembra. V sredo, dne 3. t. m. so na tukajšnjem pokopališču pokopali zaslužnega moža, od vseh spoštovanega Matija Kocipra iz Stanovca. Njegovo življenje je bilo ekozi 58 let križev pot, ki ga je kremenil in klesal njegov značaj, da je bil v svoji nedopovedljivi dobroti in plemenitosti velik mož. — Že 1916. leta mu je umrla žena. Z veliko ljubeznijo in skrbjo je vzgajal svoje otroke. Sin Peter je šolski upravitelj pri Svetinjah, Vanček pa občinski tajnik svetinjske občine. Rajnki je bil ustanovni član velikonedeljske posojilnice in hranilnice in njen odbornik od ustanovitve 1909. leta, dolgoletni župan bivše občine Runec, nato podpredsednik in predsednik združene občine Svetinje, po volitvah pa odbornik iste občine. Njegovo delovanje v občini bo ostalo za vse čase neizbrisno zapisano v zgodovini ormoškega okraja, šola na Runču pa mu oetane za vselej velika dolžnica kot predsedniku krajevnega sol. odbora, saj jo je uredil in popravil

tako, da ustreza vsem trenutnim potrebam in zahtevam. — Pogreb je vodil ob asistenci gg. dekana Fr. Bratuška, zlatomašnika J. Krajnc, križniškega upravitelja St. Lekšana in brata Fr. Mohorja, pokojnikov brat dr. Janez Ev. Koceper, profesor iz Maribora. Poleg potrtih sorodnikov so spremljali krsto dragoga pokojnika najmanjši njegovi dolžniki, šolski otroci iz Runca z učiteljskim zborom, občinski odbor občine Svetinje z županom Pučkoma na čelu, odbor velikonedeljske posojilnice in hranilnice ter nešteto občinstvo. Na grobu je orisal njegove zasluge in utrjeval njegov spomin šolski upravitelj z Runca, g. Rado Bitenc. — Za pokojnikom ne žaluje samo številno sorodstvo, ampak veliko otrok, ki jih je vzredu v svoji hiši in jim bil najboljši varuh in oče, vsi oni brezdomci, ki so našli v Kociprvi hiši toplo domačijo, vsi beraci in vsi oni, ki so potrebovali v kateremkoli pogledu njegove pomoči, ki jo je nudil vsakomur brez razlike. — Njegov spomin ostane! Bog pa mu bodi za njegovo dobroto in plemenit bogat plačnik!

Mirovni dan

Leta svetovnega klanja se odmikajo, med nami dorašča rod, ki ne pozna strahot vojne vi-hre, narodi se mrzlično oborožujejo in vsak hip vzplamti na kakem delu zemeljske oble vojni požar. Strah in trepet prešinjata ljudstva, vse se boji strahot, ki jih prinaša moderna vojna. Zato je potrebno, da se narodi vedno bolj zavedajo potrebe mirnega sožitja. Na to nas prav posebno opominja 11. november, ko po vsem svetu praznujejo mirovni dan. Saj se je 11. novembra pred 19 leti končala najstrašnejša izmed vojn, v katero je bilo zapleteno skoraj vse človeštvo na zemlji.

Za velikimi narodi ne moremo zastajati tudi Slovenci. Potrebno je, da dostojno proslavimo mirovni dan in okrepimo mirovno zamisel. Ta dan se bomo posebno spomnili slovenskih žrtev svetovne vojne, naših umrlih mož in fantov, ki so dali najdražje — svoje življenje — za našo svobodo. Njim v čast bomo postavili na Brezjah spomenik — grob Neznane slovenskega vojaka. Ker naj bo spomenik neznane slovenskega vojaku tudi simbol miru, bo Zveza bojevnikov v nedeljo, 14. novembra, na mirovno nedeljo, po vsej Sloveniji zbirala prispevke za spomenik Neznane slovenskega vojaku, prirejala se bodo predavanja o miru, mirovne akademije, mirovne igre in druge prireditve, ki naj poglobijo med nami mirovno misel in poživijo zavest skupnosti med narodi.

Zbiranje prispevkov za grob Neznane vojaka bo izvedla Zveza bojevnikov.

† Mihael Sušnik

Uršna sela, 6. novembra.

V petek, 5. novembra, je umrl po daljši hudi bolezni na Uršnih selih načelnik tamošnje postaje g. Mihael Sušnik. G. Sušnik je umrl komaj 51 let star. — Rodil se je na Gorenji Savi pri Kranju leta 1886. Pri železnici je bil v službi od l. 1905. Prva njegova služba je bila na Jesenicah, potem v Kranju, 10 let je bil na Grosupljem, nekaj časa v Zagrebu in od leta 1923 na postaji Uršna sela.

Bil je odlični uradnik, ki je vestno opravljal svojo službo. Povsod je šel ljudstvu na roke, tako da je ostal v vseh krajih, kjer je služboval, v najboljšem spominu. Postajo Uršna sela je tako lepo preuredil, da je brez dvoma po zunanjem licu najlepša postaja na Dolenjskem in gotovo še daleč naokrog. Vso postajo je obkrožil s samimi vrtnicami, tako da se ti je oko kar razveselilo, ko si se peljal mimo te postaje. Ves svoj prosti čas je posvetil negi rož in pa svojim čebelicam, ki jih je pridno obiskoval. Vse okoliško ljudstvo ga je vzljubilo. Med ljudstvom je imel največji vpliv. Vsa kmetija je šel na roke s svetom, pa tudi z de-janjem, kdorkoli se je obrnil nanj. Zato pa tudi vsi zelo žalujejo za tem vzornim možem, ki je bil dober uradnik, pa tudi dober krščanski mož, ki se ni nikdar sramoval javno izpovedati svojega prepričanja.

Zapušča ženo, go. Maro, učiteljico v Lazih, in hčerko Jožico.

Prav letos si je zgradil hišo v svojem rojstnem kraju, kamor se je hotel preseliti v pokoj. Smrt mu je uničila te sanje. Če ni mogel preživeti svojega pokoja blizu svoje rojstne hiše, bo pa svoj večni mir užival v svoji rojstni fari. Pokopali ga bodo v ponedeljek na pokopališču v Smartnem pri Kranju, kamor ga bodo danes, to je v nedeljo, prepeljali iz Uršnih sel. Počivaj v miru!

Prof. Ivan Dolenec

novi ravnatelj učiteljske šole v Ljubljani

Za novega ravnatelja učiteljske šole v Ljubljani je imenovan prof. Ivan Dolenec, dosednji prosvetni inšpektor za srednje šole pri banski upravi. Učiteljska šola dobi s tem za svojega voditelja odličnega slovenskega pedagoga in kulturnega delavca. Ravnatelj Ivan Dolenec se je rodil leta 1884 v Sopotnici pri Škofji Loki. Gimnazijo je

študiral v Kranju, kjer je maturiral leta 1904, klasično jezikoslovje pa na Dunaju, kjer je bil diplomiran leta 1909. Že v mladosti je zaslovel prof. Dolenec kot odlični stenograf slovenskega jezika, saj je stenografiral v dunajskem parlamentu in v narodnem predstavništvu v Beogradu. Mnogo je proučil tudi klasične literature, zlasti o Sokratu in Aristofanu. O vprašanjih klasične kulture in pedagoških vprašanjih je mnogo pisal v »Čas«, »Mentor«, v »Slovenec«, v »Mladiko«. Prof. Dolenec je bil izmed prvih žrtev, ki jih je nasilni JNS režim izgnal iz Slovenije. S samozatajevanjem je prof. Dolenec odšel v Mostar na svoje novo službeno mesto, kjer pa so ga Hercegovci, bodisi katoličani, pravoslavni ali muslimani takoj vzljubili. Njegovi članki iz Mostarja so v »Slovenec« med našimi čitatelji vzbudili veliko pozornost. Prof. Dolenec si je med Slovenci za Mostar nabral prav za prav toliko zaslug, kakor le malokdo drugi pred njim. Ko so se popravljale krivice JNS-arekhi režimov, ni bilo mogoče prof. Dolenca nadomestiti prestanege preganjanja drugače, kakor s tem, da je bil imenovan na častno in odgovorno mesto na bansko upravo v Ljubljani. Prof. Dolenec prevzema sedaj še bolj odgovorno nalogo, namreč vodstvo nad vzgojo mladih bodočih učiteljev slovenske mladine in zato želimo prof. Dolenca na novem odličnem mestu čim več uspehov.

Ogromen vodnjak v Lipovcu

V Lipovcu pri Dolenji vasi so imeli nedavno lepo slovesnost, h kateri se je zbralo na tisoče ljudi iz bližnje in daljne okolice. Proslavili so važen dogodek v tem kraškem kraju, namreč otvoritev vodnjaka, ki je bil zgrajen edino s požrtvovalnim delom odbora, ki mu je načeloval bivši poslanec g. duh. svetnik K. Škulj. Ta vodnjak je edinstven svoje vrste, francoski patent, ki velja okoli 90.000 din. Vsemu prebivalstvu Lipovca je s tem omogočena oskrba z zdravno, pitno vodo tudi v primeru največje suše, saj drži vodnjak nad 150.000 hl vode.

Domače prebivalstvo je med seboj tekmovalo, kako bi bolj veličastno proslavilo ta dan. Okrašene so bile vse hiše z državnimi zastavami, nastavljeni slavoloki in nešteti mlaji. Prostor okoli vodnjaka in tudi domača kapelica sta bila z največjo skrbnostjo okrašena in pripravljena. Slovesnost se je pričela z blagoslovom in govorom ribniškega dekana g. Škubica. Cerkevno opravilo je opravil g. dekan v ljubki kapelici, nakar je sledil blagoslov vodnjaka samega. Za tem je otvoril predsednik odbora zborovanje na prostoru v bližini. Ljudstvo se je etnilo okoli odra, kjer so bili zbrani domači pevci in gostje. Nastopili so razni govorniki, med njimi g. Škulj, ki je imel pomemben govor na zbrane kmete. Omenil je med drugim uspešne intervencije v Beogradu, ki jih je izvršil v ta namen, da je dalo ministarstvo 70.000 din podpore za zgradbo vodnjaka. Pevci so zapeli med in po zborovanju nekaj prav lepih domačih pesmi. Govorili so še član banskega sveta g. Škrabec, g. župan iz Dolenje vasi in g. Kapl iz Ljubljane. Zbrani vaščani in sosedje so bili posebno hvaležni g. K. Škulju, ki se ni strasil ne truda ne drugih žrtev, da se je zgradil v Lipovcu ta vodnjak. Nova cesta iz Ribnice do Dolenje vasi, nova cesta iz Dolenje vasi v Lipovec čez močvirnen teren, ki so veljale okoli 1 milijona dinarjev in so bile zgrajene iz državnih sredstev, vse to je zasluga g. Škulja.

Kotlje

Med prazniki je bilo več zaporednih vlovov. Neznani tolovaji so vlomili v trgovino g. Cehnerja — tretjič v tekočem letu — in so poskus ponovili tudi na Rinskem vrelcu. Ker so jih pravočasno prepoznali, škodo niso naredili. Za njimi ni nobenega sledu.

Šolski upravitelj g. Roter, ki je prišel semkaj za toliko priljubljenim upraviteljem g. Zorkom Kotnikom, je odšel k vojakom. Ker je tudi učiteljica na bolezenskem dopustu, imamo sedaj na trirazredni šoli, ki jo obiskuje 150 otrok, samo eno učno mesto. Ali je takšno stanje dobro za ljudsko prosveto.

Zavod za slepe otroke v Kočevju

Med tistimi, ki zanje sonce ne sije

Domalega na koncu sveta, v kraju, ki kakor ud, od človeškega telesa odrezan, krvavi in usiha; tam, kjer je zemlja vsa bolna in iz smrtne stiske zaman kliče k sebi delovne roke, da bi jo negovale, ljubile in se vse njej posvetile, roke, ki bi njenim izsušenim prsim dale svežih sokov; tam

Hej, zdaj pa tudi mi vemo, kakšna je ovčica: krotka je in rada nas ima in tako mehko volno ima, da bi jo božali noč in dan!

— na narodnostno najbolj ogroženem otočku Slovenije, sredi brezupne puščobe, ki diha iz temnih kočevskih gozdov ter kot večno prokletstvo visi nad vsem — tam se vzpenja pod jesensko nebo visoka siva stavba s pomembnim napisom:

Zavod za slepe deco

Obstaneš, brezčutne črke se ti neizbrisno vsekaj v spomin, neke na dnu pa te zaskeli drobna bolečina. Ko pa prestopiš prag, se za spoznanje oddahneš in srce se ti ogreje ob bežni ugotovitvi: kakor sta zunanost in okolica tega sivga poslopja neveseli in neprijetni za človeško oko, tako je njegova notranost vsa drugačna, s toplo domačnostjo prepojena. Povsod čutiš utrip srca in duše. Le kje so tiste čarodejke, ki so znale tem mrkim stenam vdihniti življenje, pravo, resnično življenje, kakor ga najdeš v domovih polnih sonca in zraka? Ugibaš in si prijetno iznenaden. Tudi jaz sem bil. Pa nisem utegnil svojih misli do kraja razpresti; že se je za menoj oglašil prijazen glas gospodične upraviteljice Bogomire Dobovškove:

»Ali ste prišli? Bali smo se že, da vas ne bo! Stopil sem za njo in sem bil mahoma ves sredi stvari in dogajanju, ki so mi bila doslej precej tuja in nepoznana. Dolgo se nisem mogel znajti. Prebijes nekaj ur kot gost v tem sivem poslopju — mnogo je to in vendar tako malo! Kakor da bi se z bežnim pogledom utihotapil za kulise: samo nekaj nedolžnih silhueta, kakšen majhen žarek, kakšen rahel zvok zajameš, in spet si ves tih in sam in ne veš, kako bi te drobne vtise izoblikoval v zgosteno podobo — mozaik.

Obisk pri našlihi

Gospodična upraviteljica me je vodila po stopnicah v prvo nadstropje. Tam je vladalo živahno vrvenje. Nekaj slepih dečkov in deklic je med veselimi kramljanjem tekalo po hodniku — kar tako, kakor da jih narava ni prikrajšala za enega svojih najdragocenejših darov: za vid. Začudil sem se in to svoje začudenje izrazil z vprašanjem: »Pa se nič ne bojite, da bi ta ali oni zgrešil smer? Saj še otrok z zdravimi očmi ne ve, kje ga ne sreča čaka!«

»Brez skrbi!« se je nasmehnila gospodična upraviteljica. »Imajo tako dobro razvit čut za orientacijo, da se jim res ne more nič hudega zgoditi. Vsak kotiček, vsak predmet v zavodu že dobro poznajo. Kar si enkrat otipajo z rokami, jim zlepa ne uide več iz spomina.«

Krenila sva naprej v prvi razred, kjer kot vrtnarica neobglijeno cvetje z vsem razumevanjem neguje svoje varovanje in skrbi za njihov dušni in telesni blagor. Pranica Vrhunčeva, ki je najstarejša strokovna učiteljica v zavodu. Tri in dvajset let poklicnega udejstvovanja, v znamenju samaritanskega truda in ljubezni do slepih nesrečnikov, ima za seboj. Posebljena zakladnica bogatih izkušenj je in pedagoginja, da se zavod upravičeno lahko ponaša z njo.

Soba prvega razreda, v katerem sta združena dva oddelka, dve učni leti, je skromna, preprosta, kakor so vsi prostori v zavodu, a snažna in svetla, kot le more biti. Šest deklic in pet dečkov je ta čas sedelo v klopih in pazljivo sledilo pouku. Ob najinem vstopu so napeto prisluhnili in kar poznalo se jim je na obrazih, kako skušajo vsak najmanjši šum, tresljaj in gib ujeti vase in si po svoje izoblikovati pojavo neznanega gosta.

Prvič v življenju sem imel toliko slepih otrok pred seboj, od obraza do obraza je begal moj pogled — in bil sem presunjen do dna. Tako majhni

so še, življenje se jih je komaj doteknilo s konico — pa jim je že vrglo drobno tragedijo v srce. In zdaj se te drobne tragedije odigravajo v njih in okoli njih na najrazličnejši način: mnogo jih je, ki se svoje nesreče niti ne zavedajo. Ti imajo svoj čisto poseben sanjski svet. Bogve, kakšne čudežne rože jim v tem svetu cveto in kakšno eksotično sonce sije? In bogve, ali ne bi bil marsikateri izmed njih do kraja razočaran, ko bi nepričakovano spregledal in prvič v življenju videl pred seboj svet, takšen, kot je?

To so tisti, ki so prišli slepi že na svet. Največjega pomilovanja in usmiljenja pa so vsekakor vredni tisti, ki so izgubili vid šele pozneje. Pred njimi je pisana podoba sveta že ležala razprostrta kot na dlani. Videli so, kako sonce izza daljnih bregov vzhaja in zahaja, kako se zvezde na neskončnem nebu prižigajo in ugašajo, kako se mavrični most v prelivačih se barvnih otenkih vzpne čez nebo, kako se rosne kapljice na rožnatih listih leskečejo, kako jesensko listje počasi rumeni in odpada — vse, vse so že videli. Pa jim je roka nevidnega, neizprosnega za vedno potegnula zastor čez prelepo podobo sveta — in zdaj gredo tipajoč skozi življenje in v svoji tegobi dobro vedo, da zanje sonce nikoli več ne bo vželo, da jim zvezde nikoli več ne bodo sijale... Počasi, počasi sicer tudi njim predstava zunanega sveta — svetloba, barve, oblike — gine iz spomina in se nazadnje čisto razblini; a to pot prehodi — strašno mora biti!

»No, Francek, povej tisto pravilico o coprnici!« me je iz razmišljanja predrnil glas gospodične učiteljice.

In Francek je vstal in začel pripovedovati vedro in doživljeno, da mu je duša kar žarela z

izvežbali tip. Na tleh so ležale tračnice z lokomotivo in vagončki. Otroci so — tipajoč posamezne vagončke — strokovnjaško ugotavljali, kakšni so: osebni, tovorni ali za živino. Vlak je sploh središče živga zanimanja za slepe otroke. Zakaj, nam je pojasnil eden izmed njih: »Vlak imamo zato tako radi, ker nas popelje domov...«

V III. razredu, kjer obravnavajo tvarino za peto, šesto, sedmo in osmo šolsko leto, poučuje strokovna učiteljica gđ. Vilma Kraljeva, ki je v zavodu že šest let. Razložila nam je pomen treh pisav za slepe: Braillovo (točkopis), s katero začnejo v I. razredu, Hebaldovo in veliko tiskaniko Kleinovo (iglopis), ki jo uporabljajo za pisanje pisem. Tablice so prirejene za dve pisavi: za Hebaldovo in iglopis. V iglopisu dosežejo slepi otroci tako neverjetno izurjenost, da prav malo zaostajajo za nami, ki pišemo s peresnikom. A zmotno je mnenje, da imajo slepi že po naravi bolj razvit tip; tega pridobijo šele z vajo in prav tako tudi sluh.

Z občudovanjem sem opazoval deklico, ki je pisala po izreku. Nekaj minut škrabanja po papirju, kakor da bi miška glodala oreh — in spis je bil končan.

Prosil sem gđ. Kraljevo za kratek razgovor, med katerim mi je povedala tole:

»Šola za slepe je silno važna ustanova. Tu dobi slepi potrebno znanje, ki ga potrebuje v svojem bodočem poklicu. Učni predmeti so isti kot v ljudski šoli za vidne. Le pomen nekaterih predmetov je tu bolj poudarjen. Pouk se pač ne more vršiti tako kot v ljudski šoli, ampak je prirejen pouku za slepe, kjer se mora ravnati z učenci individualno. Zato je največje število učencev v enem razredu 12. Naša šola ima tri oddelke z osemimi

Učiteljski zbor zavoda za slepe otroke v Kočevju

obrazu. Njegov rožnati, smehljajoči se obrazek in ugasli očesi, ki sta se mu kot dve stekleni krogli vrteli v duplinah — kakšno kričeče nasprotje! Vsaj eno je revčku prihranjeno za vse življenje: nikoli ne bo videl samega sebe v ogledalu.

»Drašek, pripoveduj dalje!« je gđ. učiteljica poklicala dečka v zadnji klopi.

In je res vstal tudi on, Drašek — o ti Drašek moj, nikoli te ne pozabim! — in s široko nasmejanim obrazom in v pristnem prejšnjem dialektu nadaljeval pravljico tam, kjer jo je deklica prekinila. Njegov nizki, gromki glas je bobneče odmeval od sten. Le kje drobljanje jemlje ta glas, saj ga je komaj za dobro pest? sem se začudil.

»In potem je prišla coprnica in zaklicala: »Coper, coper, hudi čar!« je pripovedoval navdušeno, veselo in se ves vživel v prečudno dogajanje. Vmes pa je venomer migal z rokami, z nogami, z glavo, z vsem telesom — kot mišji repek. Sama židana volja ga je, tegale Draška, neugnan je kot škrt, žalost mu je tuja, ves dan bi žvižgal in pel. Saj! On ne ve, kakšne peroti imajo ptički, še nikoli jih ni videl — lahko mu je živeti brez njih!

»Jožek, zdaj pa ti!« je učiteljica poklicala njegovega brata.

Jožek, za spoznanje večji od Draška, je prav takšen original. Tudi on je kakopak Prlek in glas ima tako globok in bobneč, da bi se ga prestrašil, če bi te kar takole na lepem nagovoril v mraku.

»Coper, coper, hudi čar...« je na vrat na nos planil v sredo pravilničnega dogajanja in jo srečno privozil do konca. — »Zdaj mi pa povejte, otroci, kdo je ban dravske banovine? No, kdo ve?« je vprašala gđ. učiteljica. Šest rok se je dvignilo, šest ust v zboru zaklicalo: »Jaz! Jaz!« — »Ban dravske banovine je dr. Marko Natlačen!« je kar koj uganil deček v zadnji klopi. »Kdo je bil pa Slomšek?« »Slomšek je bil pa škof,« je učeno povedala deklica v prvi klopi.

In potem je gđ. učiteljica razdelila svoje varovanje v dve skupini: ene je zaposlila s točkopisom, ki je šele nekakšna priprava za čitanje, drugim, začetnikom, pa je položila na klop zabojček žitnega srnja: koruze, fižola in prosa. Deklice so segle s prsti v zabojček in začele spretno prebirati iz njega fižol v nalašč zato namenjene skodelice.

»Čemu pa to?« sem se zavzel. »Da se jim razvije tip, zbirajo najprej različna zrna, pomešana skupaj,« je razlagala gđ. učiteljica in odprla omaro, v kateri je bilo nakopičeno pisane robe kot na Miklavževem semnju: najrazličnejše figure, živali, igračke itd. Za vse stvari imajo svoje modele, da si na njih vežbajo tip. Tim jim nadomestuje oči, zato so za slepe otroke zdravi, negovani prsti poleg sluha najdragocenejši, kar premorejo.

Preden smo odšli, sta brata Prleka z ubranimi glasovi zapela še tisto prelepo preško, ki jo bosta zapela tudi na akademiji slepe mladine v soboto zvečer in v nedeljo dopoldne v Frančiškanski dvorani v Ljubljani:

Ko sem ja še mali bio,
te je ljubo b'lo...

V drugem in tretjem razredu

Odšli smo v II. razred, ki ima 10 učencev in poučuje v njem upraviteljica gđ. Dobovškova tvarino za četrto šolsko leto. Tudi tu je ves pouk usmerjen k prizadevanju, da bi si otroci čimbolj

Slepi deček in slepa deklica sta sklenila prijateljstvo do groba in zdaj romata po širnem svetu: po tesnem vrtu zavoda...

cam različne debeline. Globusi so reliefni za popolnoma slepe in za slabovidne v dveh barvah. Zlat imamo premalo učil. Mnogo si jih izdelamo sami, kar se pač da.

Poklicala je dečka iz višje skupine k zemljevidu. Deček je položil nanj dlani in v kratki minuti preromal svojo Evropo, tipajoč s prsti obmejne reke, jezera, gorovja in morje. Potem pa je spet tiho sedel nazaj v klop in svet je bil zanj prav tako daleč in nedosegljiv kot prej...

Slepi otroci pojo

S celotnim učiteljskim zborom, h kateremu naj prištevam še g. kateheta Stanka Sv. arca, ki mu je podeljena verska vzgoja v zavodu, učiteljica gđ. Mundo Komanova, ki poučuje ročna dela in gđ. Ivo Pregljev, ki se kot hospitantka uvaža v pouk slepih, smo se nato zbrali v glasbeni sobi, kjer so slepi gojenci priredili pravi koncert. Pevski zbor je pod vodstvom gđ. Vrhunčeve ubrano zapel venček slovenskih narodnih pesmi. Na klavirju jih je spremljal slepi Tone Curič, ki je velik glasbeni talent. Ganljivo je bilo gledati te obraze, s kakšnim notranjim ognjem so se vživali v besedilo in melodijo vsake pesmi.

Pod vodstvom nadarjene Rozalke Merzelove in Stefke Zupančičeve je še citraški kvartet spretno zaigral nekaj pesmi, potem pa smo si ogledali še druge zanimivosti zavoda: razstavo ročnih del in pletarsko šolo pod vodstvom slepega mojstra, ki je v zavodu, odkar ta obstoja, dalje kuhinjo, jedilnico, pisarne, shrambe in še marsikaj. Povsod vlada vzoren red, kar je pač zasluga upraviteljice gđ. Dobovškove, ki mi je ob slovesu še posebej polagala svoje želje na srce: da bi zavod za slepe s časom spet premestili v Ljubljano. Vse lakne institucije spadajo v kulturno središče, da so čim dostopnejše raznim pedagoškim, zdravstvenim in socialnim ustanovam.

Sedel sem v vlak, zapri oči in mimo mene so se kot iskre iz lokomotive podili vtisi. Lovil sem jih v srce, prazne očesne votline so kot uklete strmele vame, kolesje vlaka pa mi je v divjem tempu in ritmu pelo na uho:

»Coper, coper — hudi čar!...«

Mirko Kunčič

Ob 30 letnici

župnikovanja g. svetnika Zoreta v Mirni peči

Dne 31. avg. 1907 je prišel v Mirno peč, mlad in krepak. 14 let prej je bil prikrat videl, ko je kot konjenik jahal na vojaške manevre, ki so bili takrat v Krškem. — Župnija ga je vsa vesela slovesno sprejela. 30 let — skoraj polovico svojega življenja — je med nami. Koliko truda in skrbi je šlo v teh letih mimo njega! — Težko je bilo, ko je začel ves požrtvovalen zidati novo cerkev, pa se je začela svetovna vojna, ki mu je jemala delavce enega za drugim in je bilo skoraj vsak teden treba iskati novih. A kljub temu je kmalu zrasla iz tal nova, veličastna cerkev, župljani so stroške z lahkoto pogrešili in so danes brez dolga. Videl je gmotne težave svojih vernikov in ustanovil je Hranilnico in posojilnico, da bi jim pomagal. Težko mu je, ko je kriza zajela tudi te zavode, a vendar dela naprej v dobrobit ljudstva. Kot oče je dober z vsemi farani in tudi, če je treba kdaj kregati, so besede vedno očetovske. »O. m., ali ti nisem pravil, zakaj me pa nisi ubogal?« Čeprav mu pošajo noge, vendarle zelo rad obiskuje družine svojih župljanov in se z njimi po domače razgovarja o vsem. Nič čudnega ni, če ga vsi po otroško ljubijo in spoštujejo, in če so mu danes za 30-letnico župnikovanja pripravili ljubko cerkevno slovesnost, na kateri mu bo govoril novomeški prošt g. K. Cerin. Po širni Dolenjski je znana gostoljubnost g. svetnika. V tem oziru prekaša celo očaka Abrahama. Posebno so mu pri srcu dijaki in bogoslovci. V njegovem župnišču se počutijo kakor doma. Po neki novi maši je bilo skozi 14 dni okoli 10 bogoslovcev pri njem z vsem preskrbljenih. Ne vem, če bi bilo še kje tako. Zelo rada ima svoje gg. kaplane. Vsi, ki so bili pri njem v službi, se ga s hvaležnostjo spominjajo. Dober šef je pač v vsakem stanu zlata vreden. Kaplan v mirnopoškem župnišču ni tuj gospod, ampak je pravi član družine. G. svetnik ga očetovsky ljubi in ga smatra kot popolnega svojega namestnika. Zato je bilo ob preselitvah slovo v mirnopoškem župnišču vedno težko. Za vsakega je prosil, da bi mu ga še pu-

stili. Ob neki priliki pa je dobil od škofa Pilatov odgovor: Kar sem pisal, sem pisal! Zalosten je dejal: Zdaj pa ne bom nikoli več za nobenega prosil. Ni mu bilo treba. Naslednjega so mu pustili 9 let. Draga mu je družba duhovnih so-bratov. Zato gre rad v Novo mesto in k sosedom, da z njimi nekoliko pokramlja. Ljub mu je rojstni kraj. Vsako leto se ves vesel pripravlja na obisk kraja, kjer je preživel brezskrbno mladost in pa k Materi božji na Brezje se vsako leto napoti, da ji priporoči svoje in svojih faranov zadeve. Naj bi jo iz Mirne peči obiskoval še dolgo vrsto let!

Vzornega duhovnika je odlikovala cerkevna in svetna oblast. Leta 1928 je bil imenovan za duhovnega svetnika, država pa mu je podelila red sv. Save V. razr., občinski odbor pa ga je ob 25-letnici župnikovanja izvolil svojim častnim občanom.

Mokronog

Na Martinovo, svoj godovni dan, praznuje g. Martin Mlakar iz Mokronoga tudi 70-letnico rojstva. Prav nič se mu ne pozna, da ga teži že sedem križev, tak korenjak je še. Ni bila z rožicami poslana njegova življenjska pot. Trdo se je moral boriti za ljubi kruhek. Še mlad fant je moral v Trbovlje za kruhom, toda neizbrisen mu je ostal v duši spomin na sončne vinske gorice domačih krajev, kjer je preživel mlada leta. Polovico njegovega življenja — 35 let — je zahteval zase črni demant, toda hrepenenje po zelenih brajdah, ki je tlelo v njegovem srcu vsa dolga leta v neprijazni črni dolini, ni ugasnilo. Z vestnostjo in pridnostjo se je povzpnil od navadnega rudarja do rudniškega paznika, tako da lahko zdaj na jesen svojega življenja v miru uživa zasluženi pokoj v domačem kraju. Ko si je pred leti kupil v Mokronogu hišico in vinograd, se je izpolnil njegov življenjski sen. Dan za dnem, poleti in pozimi roma v goro, kjer ima vedno dosti dela. Ni čuda, ko vso sam naredi in tudi dobro naredi, tako da je njegov vinograd lahko vzor vsem drugim. Vzglednemu gospodarju, v čigar hišo smejo samo dobri katoliški listi, in skrbnemu očetu, ki je vzgojil svoje otroke v strogo krščanskem duhu, navrž Bog še mnogo let in podari še dosti strajhov vinal

Obraz deklice. Vse je na njem, okeno nekaj »mlega« mu še manjka: dvojne svetilni okene, da bi njena dušica skozi pogledala...

Položaj svetovnega gospodarstva

Nemški zavod za proučevanje konjunktura je izdal svoje jeeseno poročilo o stanju svetovnega gospodarstva, v katerem ugotavlja naslednje:

Na večini tržišč delnic v svetu je prišlo zadnje tedne do znatnega znižanja tečajev. Tudi cene surovin so nadalje padle in v zadnjem času je prišlo tudi do omejitve v industrijski produkciji, ker je veliko gromadenje zalog za časa dviga cen povzročilo veliko zmanjšanje novih naročil. Tudi so ovirala ugoden razvoj neorazmerja, ki so nastopila med posameznimi oboji v cenah in stroških. V nekaterih državah, kjer je vladala še nekaj let sem znatna investicijska delavnost, se je tudi pojavila skrb, če ni z znižanjem nekaterih investicijskih potreb pred nami tudi oslabitev konjunktura.

Seveda se prevladuje mnenje, da je sedanje nazadovanje, pa naj bo tudi ostrejša kot je bilo prvotno pričakovano, na daljšo dobo ne bo prekinilo mednarodne dobre konjunktura. Razvoj lastne konjunktura se že zaradi tega presoja v številnih državah ugodno, ker smatrajo te države, da imajo v rokah sredstva, s katerimi se lahko zavarujejo proti posledicam kakšnega slabšega nazadovanja mednarodne konjunktura.

Nato se poročilo bavi s položajem v posameznih državah in ugotavlja v glavnem naslednje:

V severnoameriških Zedinjenih državah je bilo nazadovanje najobčutljivejše. Tečaj delnic na new yorkski borzi so zelo padli. Tudi industrijska produkcija se je zelo znižala. Na drugi strani pa konzum se vedno narašča in se zaradi tega zaloge i v trgovini i v industriji zmanjšujejo. Ker se tudi pogoj za investiranje niso bistveno izpremenili, je pričakovati, da bo oslabitev konjunktura kmalu prenehala. V Angliji so se vedno produkcijske številke visoke kakor tudi zaposlenost, čeprav so tečaj padli. Nadaljni razvoj angleškega gospodar-

stva je v zvezi s tem, če bo izvoz naraščal dalje ali pa bodo javna dela nadoknadila zasebno delavnost. V Belgiji je poleg nazadovanja borznih tečajev bil ugotovljen tudi majhen zaostoj v industrijski produkciji. Tudi v Švici in Holandiji se je konjunktura nekoliko ustavila. V skandinavskih državah pa traja dobra konjunktura še dalje. Tudi v Avstriji in Češkoslovaški je v blagovnem gospodarstvu opaziti komaj znake nazadovanja in je industrijska proizvodnja narasla nad stanje iz leta 1929. Tudi v Italiji traja vzgon gospodarstva dalje. Japonsko gospodarstvo je pod vplivom vojne na Kitajskem. Oboroževalne potrebe japonskega gospodarstva so zelo narasle, za kar Japonska namema vedno nova posojila.

V prekmorskih državah, ki proizvajajo predvsem surovine se še vedno opaža vpliv dviga cen surovin. Njih kupna moč se vedno raste, kar se opaža zlasti pri naraščanju uvoza. Povsod je narasla tudi domača industrijska produkcija in so se izboljšale drž. finance. Avstralija n. pr. hoče izvesti obsežen oboroževalni načrt brez povišanja davkov in skoro brez novih kreditov. Nazadovanje cen se v teh državah doslej še ni doseglo čutilo.

V evropskih kmetijskih državah se je položaj od spomladi sem se izboljšal. Pod vplivom žetevnih uspehov se pozna tudi gotova raznolikost v cenah. V Jugoslaviji in Romuniji je manjša letina bila nadoknadena s povečanim izvozom živine, lesa in rud. Na Poljskem se pozna neugodna žitna letina. Posledice tega razvoja na veliki dvig industrijskih držav so možne.

V Nemčiji je gospodarska delavnost zopet narasla. Vendar se je tempo dviga nekoliko zmanjšal od spomladi sem. Opaža pa se tudi vedno bolj, da se mora gospodarski dvig na marsikaterih področjih boriti z vedno večjimi ovirami.

Nezaposlenost v Češkoslovaški. Po uradni statistiki je bilo v vsej Češkoslovaški meseca oktobra 1937 237.460 nezaposlenih, kar pomeni v primeri s septembrom majhno povečanje; upoštevati pa je treba, da je znašalo število brezposelnih oktobra 1937 še 441.670, oktobra 1933 pa 629.992. S tem je nezaposlenost v Češkoslovaški padla na isto stanje kot je bila leta 1931.

Borza

Dne 6. novembra.

Denar

Danes so banke plačevale za tuje valute — (bankovce):

ameriški dolar	47.10 din
angleški funt	234.— "
holandski gldinar	26.10 "
avstrijski šilling	8.80 "
francoski frank	1.60 "
češko krono	1.52 "
italijansko lro	1.92 "

Železniški tečaji. Od 1. novembra dalje veljajo na železniških postajah naslednji tečaji: holandski gldinar 24.10, nemška marka 17.55, švicarski fr. 10.10, zlati frank 14.50, madžarski pengő 12.90.

Sport

Danes ob 14.30 ligina tekma

S. K. Ljubljana : I. H. S. K. Gradjanski (Zagreb).

Predtekma S. K. Ljubljana rez.: S. K. Celje ob 13.

Moštvo Ljubljane nastopi v sledeči postavi: Pogačnik, Bertonec I., Hasl (Jež), Boncelj, Vovk, Zitnik, Slapar, Pupo, Tičar, Pečpek, Jež (Lah). Gradjanski pa bo postavil to-le moštvo: Urh-Hügl, Cesarec, Kovačević-Jazbinšek-Kokotovič, Brozovič, Antolkovič-Lešnik-Pogačnik-Pleše.

Hermes : Bratstvo

Danes se odigra na igrišču Hermesa druga returnna prvenstvena tekma med zgoraj imenovanimi nasprotnikoma. Prvenstvene borbe so zelo zanimive, saj gre za točke in za nadaljnje finalno tekmovalje.

Moštvo Hermesa se eedaj nahaja v zelo dobri formi in kondiciji, saj je pokazalo prejšnjo nedeljo proti Marsu, kaj zmoro in zna. Seveda pri srečanju z Bratstvom pa se morajo šiškarji dobro zavedati, da ne smejo svojega nasprotnika podcenjevati, ako hočejo spraviti pod streho obe dragoceni točki. Zato vabimo vso športno publiko, da posesti to tekmo v čim večjem številu. Kot predtekma se bo vršila prvenstvena tekma med juniorji Slovana in Hermesa. Pričetek ob 9.

Svoboda : Slovan

ki se vrši v nedeljo ob 10 dopoldne na igrišču Ljubljane. Zanimanje za tekmo je veliko, ker je Slovan čez noč postal popularen, kar je že pokazalo proti Reki, katro je odpravil s 3:0. Svoboda pa bo zaradi nedeljskega neuspeha v Kranju zopet hotela pokazati, da je eden najboljših klubov.

Mariborski šport

Sporod za nedeljo, dne 7. novembra 1937.

Nadaljevanje prvenstva LNP.

V Mariboru: Ob 15 na Stadionu: SK Mura, Murska Sobota : SK Železničar. Železničarji se bodo morali resno potruditi, da se revanžirajo nadobudnim Murašem za visoki poraz v Murski Soboti. Sodnik g. Vebke iz Celja. — Predtekma: Ob pol štiriht juniorski finale za pokal Titara med SK Slavijo, Varaždinom in SK Železničarjem iz Maribora. Sodi g. Jančič iz Maribora.

Na igrišču Rapida: Gradjanski SK, Čakovci : SK Rapid. Rapid menda tokrat ne bo imel prehudega protivnika in bo najbrž sigurno osvojil obe točki.

V Čakovcu: ISSK Maribor : Čakovci SK. Maribor je imel na vročih tleh v Čakovcu težko delo in bo lahko zadovoljen, ako prinese s seboj vsaj eno točko. Sodnik g. Deržaj, rezerva g. Doberlet, oba iz Ljubljane.

Prihodno nedeljo, dne 14. novembra bo prikluček tekmovalja.

Plavanje v zimskih dnevih

Leto za leto so večji uspehi slovenskega plavalnega športa. Poleg vzgoje odličnih tekmovalcev, je bil že prvotni namen klubov popularizirati ta lepi šport med širšimi sloji. Danes lahko

avstrijski šilling 9.10, poljski zlat 8.25, italijanska lira 2.35, francoski frank 1.50, češka krona 1.55, belgijski frank 1.50, bolgarski lev 0.52, romunski lej 0.35, in grška drachma 0.43 din.

Dne 6. novembra 1937.

Ta teden je znašal promet na ljubljanski borzi 7.445 milij. din v primeri z 10.961, 7.762, 11.89 in 7.381 milij. din v prejšnjih tednih.

Curii, Belgrad 10, Pariz 14.625, London 21.525, New York 430.5, Bruselj 73.32, Milan 22.70, Amsterdam 230.075, Berlin 173.80, Dunaj 80.20 (81.60) Stockholm 116.975, Oslo 108.15, Kopenhagen 96.10, Praga 15.05 (13.80), Varšava 81.75, Budimpešta 86.25, Atene 3.90, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.52, Buenos-Aires 128.

Vrednostni papirji

Dunaj. Pri majhnem prometu je bila danes tendenca nenotna. V kulisi je bilo od začetka do konca borznega sešanka komaj nekaj prometa in so se nekoliko uvrstili tečaji Semperita, Waagnerja pa popustili. V zagradi se je tudi poslovanje gibalo v ozkih mejah in so nekoliko čvrsteje tendirale pivovarske in elektricitetne delnice, slabše pa bančne delnice. V ostalem je bila tendenca nenotna. Tečaji so bili naslednji: Denavsko-savsko-jadranska 61.10, avstrijske stavbne srečke iz leta 1926. 18.40; delnice: Creditanstalt-Bankverein 259.25, Länderbank 67, Narodna banka 162, Donavsko-savsko-jadranska 19.75, Magnesit 87.50, Trboveljska 25.52, Alpine 43.95, Rima Murany 83, Daimler-Puch 226.50, Semperit 82.25.

Živina

Mariborski sejem 5. novembra. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 319 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašiči, 5—6 tednov stari, kos 65 do 100 din; mladi prašiči, 7—9 tednov stari, kos 85—105 din; mladi prašiči, 3—4 mesece stari, kos 130—170 din; mladi prašiči, 5—7 mesecev stari, kos 210—340 din; prašiči, 8—10 mesecev stari, kos 350—440 din; prašiči, 1 leto stari, kos 620—780 dinarjev; prašiči, 1 kg žive teže, 6—7.50 din; prašiči, 1 kg mrtve teže, 9—11 din. Prodane so bile 104 svinje.

Cene živine in kmetijskih pridelkov

Brežice, 2. novembra.

Voli: I. vrste 6 din, II. vrste 5 din, III. vrste 4.50 din za 1 kg. — Telice: I. vrste 5.50 din, II. vrste 5 din, III. vrste 4 din za 1 kg. — Krave: I. vrste 5 din, II. vrste 4 din, III. vrste 2.50 din za 1 kg. — Teleci: I. vrste 6.50 din, II. vrste 5 din za 1 kg. — Prašiči: špeharji 8.50 din, pršutarji 6.50 din za 1 kg. — Goveje meso: I. vrste prednji del 12 din; II. vrste prednji del 10 din za 1 kg. — Svinjina 14 din, svinjska mast 20 din, slanina 16 din za 1 kg. — Čisti med 16 din za kg. — Kože: goveje surove 10 din, telečje surove 14 din, svinjske surove 3 din za 1 kg. — Kmetijski pridelki: Pšenica 150 din, ječmen 120 din, riž 150 din, oves 120 din, koruza 120 din, fižol 150 din, krompir 75 din, lucerna 60 din, seno 50 din, slama 80 din za 100 kg. — Sadje: Jabolka I. vrste 300 din, II. vrste 200 din, III. vrste 150 din za 100 kg. — Hruške I. vrste 500 din, II. vrste 350 din za 100 kg. — Vinski mošt kvalitetnih vrst 5.50 din, navadnih vrst 4 din za 1 liter.

Za varnost in pomoč bodo sodelovali člani društva samaritanov, razglaševala pa bodo Philipsove zvočne naprave.

Smučarski klub Ljubljana. Letošnji redni občni zbor bo v četrtek, dne 11. novembra 1937, ob 20. v pritlični dvorani restavracije Zvezde v Ljubljani z običajnim vsakoletnim dnevnim redom. Vabimo vse članstvo in vse naše tekmovalce, da se občnega zbora udeležijo v čim večjem številu. Smuk!

Prvi smučarski trening. V nedeljo, dne 7. nov. vabimo vse smučarje in prijatelje v Mojstrano na prvi veliki smučarski trening »ples«, ki bo v hotelu »Triglava«. Start ob 15. Organizacija skrbi za to, da vsak na cilju prav dobro okrepčan bo. — Prijavnina je le 5 dinarjev, to pa zato, ker zima dolga bo. — Klubsko blagajna želi, da se v nedeljo z njo vse veseli. — Smuč. klub Mojstrana.

Razpis

propagandnega lahkoatletskega meetinga Akademkega športnega kluba Primorje v Ljubljani v soboto, 6. in nedeljo 7. novembra 1937.

Akademski športni klub Primorje v Ljubljani priredi na svojem igrišču na Tyrševi cesti v soboto, 6. novembra in nedeljo, 7. novembra 1937 propagandni lahkoatletski meeting v okviru katerega se vrši junjski lahkoatletski dvoboj s SK Elanom iz Novega mesta. V dvoboju sodelujejo članstvo klubov in smislu čl. 40 teha. pod. pravilnika JLJAZ (stran 117).

Za juniorski dvoboj veljajo naslednja določila: vsak klub sme postaviti za posredno disciplino po dva tekmovalca, v statnem tekmovalstvu po eno moštvo. Ocenjevanje: I. mesto 5, II. mesto 3, III. mesto 1 točko; stateta se šteje dvojno: I. mesto 10, II. mesto 6 točk. Zmagovalec juniorskega dvoboja je on klub, ki doseže v dvoboju večje število točk. Točke dvoboja so naslednje: 1. 100 m. 2. skok v višino z zaletom, 3. met kroglice 5 kg, 4. skok v dalj z zaletom, 5. skok ob palici, 6. met diska 1.5 kg, 7. tek 300 m, 8. met kopja, 9. tek 1500 m, 10. stateta 4 x 100 m.

Pričetek tekmovalja v soboto 6. t. m. ob 15.30, v nedeljo 7. t. m. dopoldne ob 9.30.

Pravico nastopa imajo vsi verificirani in neverificirani lahkoatletski klubovi, člani JLJAZ.

Prijave je poslati na naslov: ASK Primorje, Tav. čarjeva ulica I/III, najpozneje do sobote 6. t. m. ob 12. Naknadne prijave se sprejemajo najpozneje do ene ure pred pričetkom tekmovalja na igrišču. — Prijavnine in nagrad ni. — Tekmovalje se vrši na tekašiču, ki je pokrito z umaki, dolgo 430 m in ima 4 nedvigljene zavoje. — Tekmovalje se vrši po pravilih in pravilnikih JLJAZ. — Program in vrstni red disciplin je naslednji:

Nedelja dopoldne 7. novembra ob 9.30:

1. 100 m juniorji za dvoboj, 2. 100 m seniorji, 3. skok v višino z zaletom juniorji za dvoboj, 4. 500 m seniorji, 5. krogla 5 kg juniorji za dvoboj, 6. skok v dalj z zaletom juniorji za dvoboj, 7. skok ob palici juniorji za dvoboj, 8. tek 1000 m, 9. met diska 1.5 kg juniorji za dvoboj, 10. tek 300 m juniorji za dvoboj, 11. met kopja 600 gr juniorji za dvoboj, 12. tek 1500 m juniorji za dvoboj, 13. stateta 4 x 100 m, 14. tek 200 m zapreke.

Akademski športni klub Primorje v Ljubljani.

Razpis

mednarodnega propagandnega lahkoatletskega tekmovanja Akademkega športnega kluba Primorje v Ljubljani, Jugoslavija, dne 1. decembra 1937.

»TEK ZEDINJENJA«

Akademski športni klub Primorje v Ljubljani, Jugoslavija, priredi 1. decembra 1937 mednarodno propagandno lahkoatletsko tekmovanje po Ljubljani in preko ljubljanskega grada »Tek Zedinjenja« v proslovo 19 letnice državnega in narodnega Zedinjenja.

Statnovalje se imenuje »Tek Zedinjenja« in se vrši vsako leto ob določenih urah, t. j. 11.30 dopoldne, dne 1. decembra, kot športno-spolniška proslava Zedinjenja.

Tekmovalje se vrši po dveh različnih progah s skupnim startom pred Narodnim domom in skupnim ciljem istotam.

Tekmovalne proge so naslednje: 1. Prva proga — daljša: Aleksandrova cesta, Tyrševa cesta, Tavčarjeva ulica, Komenskega ulica, Realjeva cesta, Kopitarjeva ulica, Krekov trg, Studentova ulica, Na okopih, Grad, Pot na Grad, Karlovska cesta, Privoz, Prule, Trnovski pristan, Kraljevi nasip, Čojzova cesta, Emmonska cesta, Vegova ulica, Kongresni trg, Selenburgova ulica, Aleksandrova ulica do Narodnega doma. Dolžina proge cca 5000 m. 2. Druga proga — krajša: Aleksandrova cesta, Tyrševa cesta, Tavčarjeva ulica, Miklošičeva cesta, Marijin trg, Stritarjeva ulica, Mostni trg, Stari trg, Sv. Jakoba trg, Trubarjeva ulica, Čojzova cesta, Emmonska cesta, Vegova ulica, Kongresni trg, Selenburgova ulica in Aleksandrova cesta do Narodnega doma. Dolžina proge cca 2700 m.

Tekmovalci se delijo v naslednje kategorije: 1. vojska, 2. člani Zveze Škola kraljevine Jugoslavije, ki niso verificirani za športna društva, 3. smučarji, 4. neverificirani atleti do leta 1916, 5. neverificirani atleti do leta 1916, 1917, 1918, 6. neverificirani atleti leta 1919, 1920, 1921, 7. juniorji leta 1929, 1931, 8. juniorji leta 1932, 1933, 1934, 9. seniorji, 10. neplisirani na progah preko 300 m in 10. seniorji, ki niso plisirani na progah preko 800 m. Atleti, rojeni leta 1919 in mlajši ne morejo tekmovali v disciplini, omenjeni pod 1. daljša proga.

Tekmovalje se vrši po pravilih in pravilnikih JLJAZ. Pravico nastopa imajo vsi verificirani in neverificirani atleti, kakor tudi oni, ki se nahajajo pod zabrano nastopa zaradi prehoda ali kazni, člani klubov JLJAZ in članjenj klubov v IAAF, kakor tudi klubovi, ki niso članjenj v JLJAZ.

Prijave s prilogo prijavnine 5 din za neverificirane atletje, 10 din za verificirane atletje (inozemski atleti se štejejo za neverificirane), je poslati do 30. novembra ob 12 na naslov: Odbor Teke Zedinjenja, Tavčarjeva ulica I/III. Prijave brez priloge prijavnine se ne sprejemajo. Naknadne prijave se sprejemajo in na dan tekmovalja eno uro pred pričetkom starta in sleer proti enojni prijavnini v areni Narodnega doma.

Nagrade: Prvi trije v vsaki kategoriji diplomne. Zmagovalec na daljši progi si pribori v prehodno last prehodno darilo, ki si ga mora priboriti trikrat zaporedoma oziroma petkrat v presledkih. Zmagovalec na krajši progi si pribori v prehodno last prehodno darilo, ki si ga mora priboriti trikrat zaporedoma oziroma petkrat v presledkih. Pokal za zmagovaleca krajše proge branijo: leta 1931 Ogrin Miran (ASK Primorje), leta 1932 Škrabar Franc (ASK Primorje), leta 1933 Lapusan (Viforin, Decur, Decur, Bukarešta), leta 1935 Kotnik (Ilirija), leta 1936 Kotnik (Ilirija). Pokal za zmagovaleca daljše proge branijo: leta 1934 Brutan Jože (Ilirija), leta 1935 Krevs Ivo (ASK Primorje), leta 1936 Krevs Ivo (ASK Primorje).

V slučajnu, da tekmujejo tudi inozemski atleti, bo privedel razpisal darila za prvoplasirane atletje na daljši, letošnja na krajši progi. Ta darila preidejo v trajno last zmagovalec. — Akademski športni klub Primorje v Ljubljani.

Gorje pri Bledu

Naša katoliška mladina je praznovala praznik Kristusa Kralja. Zjutraj je pristopilo k obhajilni mizi 100 članov in članic fanlovskega odseka in deklarskega krožka in tako na najlepši način izpovedalo zvestobo večnemu Kralju. Zvečer pa so privedli akademijo, pri kateri so nastopili pod vodstvom starejših članov naši mlajši in najmanjši in nam pokazali, da si naša mladina poleg duše vzgaja tudi telo. Akademija je potekala v najlepšem redu in so bili nastopi, tako višjih in nižjih naraščajnikov, kakor tudi najmanjših, pa tudi ljubki nastopi deklic, posebno oni s petjem, sprejeti od številnih navzočih z največjim odobravanjem. Tudi deklamacije so zelo ugajale, posebno malih, ki niti v šolo še ne hodijo.

Katoliško bralno društvo, katero deluje že blizu 60 let, se vedno trudi, da nudi svojim članom pravo izobrazbo. Tudi letos se zelo giblje, vendar mu je delo zelo težko, ker mu manjka prepotrebnega vodstva.

Danes je prvi občni zbor naše prave delavske organizacije. Vsi dobro misleči delavci pridite na občni zbor in vpišite se v našo delavsko organizacijo, kajti edino ta ima pravi pojm o rešitvi delavskega in vsega javnega življenja.

**Najlepše od
najlepšega**

„JARA“, Ljubljana, Sv. Petra c. 20

Otvorljivo naznanilo!

Čenjenemu občinstvu sporočam, da bom
v sredo, 10. novembra nanovo

otvoril trgovino z manufakturnim blagom

v Ljubljani na Tyrševi cesti št. 17, v
Mediatovi hiši poleg kavarn Europe.
Ljubo mi bo, ako me obiščete. Potrudil se
bom, da Vas bom postregel dobro in
poceni ter se priporočam z odličnim
spoštovanjem

Snoj Josip

Radio

Programi Radio Ljubljana

Nedelja, 7. novembra: 8. Sornov šramel-kvartet — 9.30 Cas, poročila, spored — 9.45 Verski govor (p. dr. Roman Tominec) — 10. Preno cerkvene glasbe iz stolnice — 11.15 Otvoritev razstave A. Foersterja (prenos iz Filharmonije) — 11.30 Koncert češke glasbe (Radijski orkester) — 13. Cas, vreme, poročila, spored — 13.15 Jesensko listje (plošče) — 16. Valčki in polke (plošče) — 17. Kmet. ura: Čebelarstvo v letošnjem letu (g. Jože Okorn) — 17.30 Prenos Foersterjeve koncerta iz ljubljanske stolnice v proslavo Foersterjeve stoletnice in 60-letnice Cecilijinega društva. Sodelujejo: pevski zbor sv. Jožefa, sv. Cirila in Metoda in sv. Nikolaja. Kot organista: St. Premrl in M. Tome. Petje vodijo: A. Lavrič, L. Puš, dr. Kimovec in M. Tome — 18.30 Češka plesna glasba (plošče) — 19. Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Slovenska ura: I. A. Foersterjeve skladbe, 2. Anton Foerster o sebi (iz knjige »Obiski«) — 20.30 Prezre iz »Prodanе neveste« (plošče) — 22. Cas, vreme, poročila, spored — 22.15 Koncert češke lahke glasbe (Radijski orkester).

Ponedeljek, 8. novembra: 12. Češki in slovaški napeli (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13. Cas, spored, obvestila — 13.15 Iz Smetanovih oper (koncert Radijskega orkestra) — 14. Vreme, borza — 18. Zdravstvena ura: Prirojena bolezen, Sprjenje rodni kal (g. dr. Anton Breclj) — 18.30 Fibich: Pomlad, simfonična slika (plošče) — 18.40 Kulturna kronika: Češki skladatelji med Slovenci (g. dr. F. Kimovec) — 19. Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura: Dollus slovenskih pisateljev (Rudolf Dostal, učitelj) — 19.50 Zanimivosti — 20. Koncert »Pevske uže« ob priliki proslave 100-letnice rojstva A. Foersterja (prenos iz Unione). Govor: dr. Fr. Kimovec; pevovodja prof. Marko Bajuk — 21.30 Iz čeških balad in operet (plošče) — 22. Cas, vreme, poročila, spored — 22.15 Veseli zvoki čeških kompozitorov (Radijski orkester).

Torek, 9. novembra: 11. Solska ura: Napravimo si nekaj modelov jadralnih letal (g. Miroslav Zor) — 12. Simfonične skladbe čeških mojstrov (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13. Cas, spored, obvestila — 13.15 Iz čeških oper (plošče) — 14. Vreme, borza — 18. Koncert Radijskega orkestra: Slovenska glasba — 18.40 Krščanstvo in nacionalizem (univ. prof. g. dr. Fr. Veber) — 19. Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Zabavni tečaj — 20. Večer Josipa Prochazke: Uvodno besedo govori g. D. M. Silanec, polje g. Anton Sladovljen, violina g. prof. K. Rupel, klavir g. prof. M. Lipovšek — 22. Cas, vreme, poročila, spored, 22.15 Koncert češke lahke glasbe (Radijski orkester).

Dragi programi

Nedelja, 7. novembra, Belgrad: 20.10 Orkestralni koncert — 21.30 Narodne pesmi — 20.30 Plošče — 22.45 Plesna glasba — Zagreb: 20. Klavir — 21. Lahka glasba. — Dunaj: 20.05 Radijski potpuri — 22.30 Šramel — Budimpešta: 20.05 Dunaj, 22.15 Pianino, 23. Jazz — Trst-Milan: 17. Pester koncert; 21. Igra; 21.40 Vokalni koncert; 22.40 Plesna glasba — Rim-Bari: 21. Lirčna epizoda »Samaritanke« in misterij »Sv. Francisek Asiški« — Praga: 20. Orkestralni koncert; 20.40 Igra; 21.05 Ruska glasba; 22.35 Pester program — Varšava: 22.05 Mozartov večer — Königsberg: 20. Simfonični koncert — Hamburg: 19.10 Beethovnova klavir. sonata; 20. Ljudski koncert — Bratislava: 19.10 Komorna glasba; 20. Operetne melodije — Köln: 20. Verdi-Puccini-Giordano — Frankfurt: 20. Koranice — Stuttgart: 20. Komična ope-

Restavracija MARINŠEK

Vam nudi najboljše in fino pripravljena različna jedila iz konjskega mesa:

Kostilo Din 5—	Zrezek, pariški . . . Din 4—
Golaž, mali 1.50	Brzola 3—
Golaž, veliki 3—	Pikantna nadevana . . 6—
Golaž, segedin 3—	pljučna pecenka . . . 5—
Zrezek 3—	Buřtek 5—
Zrezek, dunajski . . . 5—	Različne prikupe Din 1— do 4—

Razne pijske prvovrst. ovčjek Za obilen obisk se priporoča
L. MARIJA MARINŠEK, Prečna ulica 6

Upniki g. Welle Karla

trgovskega agenta v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 61, se vlijudno pozivajo, da prijavijo svoje terjatve začasnemu pomočniku dr. Bučarju Edvardu, advokatu v Mariboru, najkasneje do dne 30. novembra 1937. — Maribor, dne 5. novembra 1937.

Dr. Bučar.

GOSTILNO »PRI KMETU«

na Gosposvetski cesti smo temeljito preuredili.

Morske ribe

imamo vsak dan sveže in jih serviramo pripravljene po kuharju specialistu, ki ima desetletno prakso na parobrodih.

Vampi

pripravljeni na tržaški način, ter izboren

golaž

vsak dan dvakrat svež.

Pečnice in krvavice

delamo vsako soboto doma in so edinstvene.

Divjačino

serviramo vsak četrtak.

Bakalar in riba v brodetu

so specialitete našega kuharja in jih serviramo vsak petek. — Abonenti dobijo izborno hrano v obilni meri za 13 din dnevno. Kajfež d. z. o. z.

Uprava »Slovenca« Maribor

Koroška cesta 1

Podružnica: Aleksandrova 6

Sprejemajo se oglasi in naročniki lista, izvršujejo vsi upravni posli in dajejo pojasnila ki spadajo v delokrog upravnosti lista.

Ženitbe

32 letna sobarica

lastnica sadovnjaka, poroči železničarja. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 17.851. (2)

Lesni trgovec

in večji posestnik - želi poročiti pošteno dekle z 70.000 din gotovine. Ponudbe v upravi »Slov.« pod »Fojst fant« št. 17.638

Inteligentna gospodična

priključiva, delovna, poroči dobro situiranega gospoda. Ponudbe podružn. »Slovenca« v Kranju pod »Sreča«. (2)

Dve sestri

hčerki veleposestnika, želite resnega znanja z boljšima uradnikoma. - Ponudbe v upravo »Slov.« pod »20 in 24 letna« št. 17.637. (2)

Vdovec

trgovec in večji posestnik, želi znanja v svrhu ženitve z gospodično ali vdovo brez otrok v starosti 45 do 53 let. Ponudbe poslati, ako je mogoče, s sliko, upravi »Slovenca« pod »Mirno življenje« 17.777. (2)

Štiridesetletnik

samec, solidnega značaja, z 250.000 din premoženja, poroči priprosto gospodično ali vdovo, do 35 let staro, srednje postave, s premoženjem ali primerno obrtjo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Nova Ljubljana« 17.338.

Poročiti želim

gospodično od 18—28 let staro, čiste preteklosti, z gotovino 100—300.000 din, ki se rabi za prevzem gospodarstva, milna, žage, dobro vpeljane lesne trgovine. Vrednost 600.000 din. Ženitev takoj. Le resne ponudbe poslati na naslov, ki ga dobite v upravi »Slov.« pod 17.670.

Naročajte

SLOVENCA

najcenejši

slovenski dnevnik

ra »Bela dama« — Monakovo: 20. Komična opera »Casanova« — Beromünster: 19.10 Bachov koncert; 20.30 Kmečka godba; 20.30 20.30 Jodlerji; 21.25 Plesi in balna glasba — Strassbourg: 21.45 Gledališki večer.
Ponedeljek, 8. novembra: Belgrad: 20. Brahmsov trio; 20.30 Vokalni koncert; 21. Zanellov trio; 21.30 Vokalni koncert — Dunaj: 19.30 Simfonični koncert; 20.25 Stare in nove melodije; 21. Zabavna glasba; 22.30 Orkestralni koncert — Budimpešta: 20.10 Filharmonični orkester; 22.35 Ciganska glasba; 23.05 Jazz — Italijanske

postaje: 17.15 Plošče; 21. Vokalni in instrumentalni koncert — Praga: 19.50 Igra »Abraham Lincoln«; 21.30 Kvartet — Vašava: 20. Pester koncert; 21.55 Simfonična glasba — Nemške postaje: 19. Enoten program — Strassbourg: 21.30 Pester program; 22.15 Violinski in pianinski koncert.

Torek, 9. novembra: Belgrad: 20. Narodne pesmi; 20.30 Belgrajska filharmonija — Zagreb: 20. Zbor; 20.30 Chopinov koncert; 21. Orkestralni koncert — Dunaj: 19.40 Pesta glasba; 20.40 Igra; 21.45 Soča; 22.30 Koncert

po željah — Budimpešta: 19.50 Igra; 21.55 Ciganska glasba; 22.40 Operni orkester — Trst-Milan: 17.40 Violina; 21. Izbrana glasba; 22.30 Koralni koncert — Rim-Bari: 21. Vojaška godba; 22.15 Igra — Praga: 19.15 Orkestralni koncert; 20. Reportaža z vojaške glasbe; 22.35 Večerni koncert — Varšava: 20. Filmska plesna glasba; 21. Simfonični koncert; 22. Violina; 22.35 Plesna glasba — Nemške postaje: 19.10 Slavnostni koncert — Beromünster: 20.15 Simfonični koncert — Strassbourg: 21.30 Simfonični orkester.

Prispel je... ORION 100

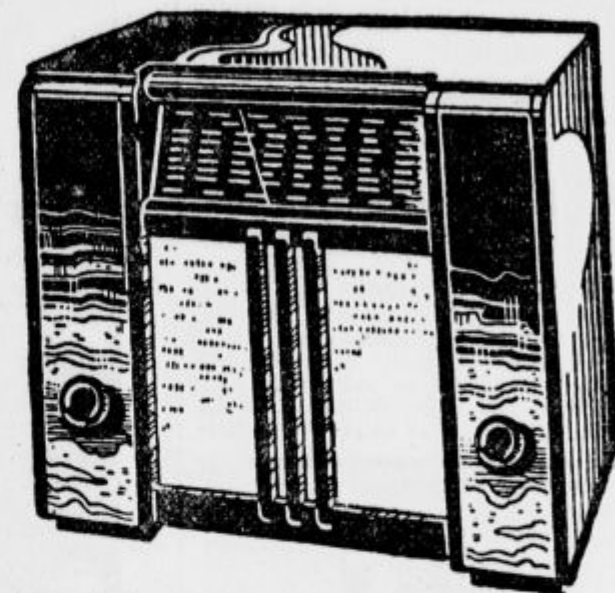
5 cevni super najnovejše tipe.
Kratki, srednji in dolgi val.

Neverjetno nizke cene!

V kvaliteti ne zaostaja niti za
najdražjimi aparati.

Za majhno porabo toka jamčijo
najnovejše TUNGSRAM E-cevi.

Tudi Vi si sedaj morete nabaviti SUPER sprejemnik!

ORION RADIO

Radio r. z. o. z., Ljubljana, Miklošičeva cesta 7

Radioval, Ljubljana, Dalmatinova ulica 13

Josip Wipplinger, Maribor, Jurčičeva ulica 6.

Zalostnega srca sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša nad vse ljubljena soproga, mati, sestra, teta in svakinja, gospa

ALOJZIJA GROSEK

soproga železniškega oficijala

dne 6. t. m., po dolgi, mučni, večletni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, v 55. letu starosti.

Na zadnji poti jo spremlimo v ponedeljek, 8. novembra ob pol 5 pop. izpred mrliške veže splošne bolnišnice v Ljubljani na pokopališče k Sv. Križu.

Jesenice, Ljubljana, Maribor, Ponikva, Gradec, Graz,
dne 6. novembra 1937.

Globoko žalujoči soproj Josip s hčerko Marijo.

Zahvala

Ob izgubi naše predobre mame, stare mame, tašče in tete, gospe

Antonije Vagaja roj. Verbajs

vdove višjega poštnega kontrolorja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, pokojnico kropili, ji poklonili cvetja ter jo spremili na zadnji poti. Posebej izrekamo zahvalo preč. g. univ. prof. dr. Andreju Snouju za tolažilne obiske in duhovno pomoč, gosp. zdravniku dr. Igorju Tavčarju, čč. sestram zavoda Vincentinuma, kongregaciji gospe pri sv. Jožefu, zavodu Lichtenturnu, poštnemu osebju, ki je tako mnogoštevilno počastilo pokojnico, godbi pododbora p. t. t. zvančnikov in služiteljev v Ljubljani, ter za poslovilne besede ob grobu.

Globoko žalujoči ostali

Zahvala

Vsem, ki so našo nepozabno hčerko in sestro, gospodično

Josipino Šmid

hotelirko in posestnico na Bledu

spremili na njeni zadnji poti ali ji na katerikoli način lajšali zadnje trenutke, ter vsem darovalcem cvetja — Bog plačaj! Svele maše zadušnice se bodo darovale na Bledu in v Ljubljani.

Ljubljana, dne 7. novembra 1937.

RODBINA ŠMID.

Zahvala

Ob izgubi naše predobre mame, stare mame, tašče in tete, gospe

Antonije Vagaja roj. Verbajs

vdove višjega poštnega kontrolorja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, pokojnico kropili, ji poklonili cvetja ter jo spremili na zadnji poti. Posebej izrekamo zahvalo preč. g. univ. prof. dr. Andreju Snouju za tolažilne obiske in duhovno pomoč, gosp. zdravniku dr. Igorju Tavčarju, čč. sestram zavoda Vincentinuma, kongregaciji gospe pri sv. Jožefu, zavodu Lichtenturnu, poštnemu osebju, ki je tako mnogoštevilno počastilo pokojnico, godbi pododbora p. t. t. zvančnikov in služiteljev v Ljubljani, ter za poslovilne besede ob grobu.

Globoko žalujoči ostali

Zahvala

Za vse izraze sočustvovanja od prijateljev in znancev ob priliki smrti naše drage mame, sestre, stare mame, gospe

Frančiške Susteršič roj. Tešar

zasebnice

se tem potom najiskreneje zahvaljujemo. Predvsem onim, ki so ji lajšali težke bolečine: dušne in telesne, darovalcem cvetja in vsem dragim sorodnikom in prijateljem.

Ljubljana, dne 7. novembra 1937.

France, Ivan, Leo, Jože, sinovi; s. Margareta, Cilka por. Cernič, Lojzka por. dr. Janežič, hčerke.

Kaj se sedaj godi v Mehiki

Meseca marca letošnjega leta so listi poročali, da je v malem mestecu Orizaba 14-letni deček Leonor Sanchez skrivaj šel izkat duhovnika v neko zasebno hišo. Tam se je spovedal in prejel sveto obhajilo. Toda državni orožniki so ga opazili in so ga začeli zasledovati, ko je odhajal od duhovnika. Pozvali so ga, naj obstane. Ker pa se je otrok orožnikov bal, je še bolj bežal. Nato so orožniki streljali nanj in deček je bil mrtev. Sicer je res tamkaj postava, da ima orožnik pravico streljati na človeka, kateri bi se z begom hotel odtegniti orožnikovemu pozivu, vendar je ta dogodek, zagrešen nad majhnim fantičem, po vsej Mehiki vzbudil veliko razburjenje. Zato tudi ni čudno, če se je pogreba tega dečka udeležilo nad 15.000 ljudi. Vladi države Veracruz in o srednji vladi v Mehiko je bila poslana spomenica s 100.000 podpisov, v kateri navajajo podpisnike, da mehiška vlada skrajno prijazno ravna s hudimi zločinci, ki bi prav za prav morali biti obešeni. Zločinci in morilci smejo enkrat na teden v kino, enkrat na teden ali celo večkrat smejo zvečer na sprehod, če obljubijo, da se bodo vrnili, enkrat na teden smejo sprejemati ženske obiske, vse to je dovoljeno zločincem. Tukaj pa so orožniki ustrelili dečka, ki je želel biti obhajan ter se je zaradi tega orožnikov bal.

Ker je po deželi začelo vreti, vlada navadno ne izvaja več preveč strogo protiverskih postav. Od tistega časa je na primer v državi Veracruz precej več svobode kakor je bilo poprej. Sploh je država Veracruz najbolj odločno katoliška država v Mehiki. Tamkajšnji škof je dolgo časa junaško vztrajal. Ker pa so mu plačani zločinci vedno grozili s smrtjo, se je umaknil na deželo, kjer živi na neki kmetiji. Od tukaj sedaj vodi svojo škofijo. Nadškof dr. Rafael Cuizary Valencia se je izkazal za modrega voditelja svoje škofije. Tako je organiziral svoje klerike, da katoličanom ni treba pogrešati cerkvenega življenja. V državi Veracruz je nad 1000 hiš, kjer duhovniki vsak dan berejo svete maše. Vkljub vsem oviram duhovniki v tej škofiji vsak mesec podelijo nad 800.000 sv. obhajil. To dobro vedo katoličani, pa tudi njihovi sovražniki in tudi oblasti. Postava dovoljuje na vsakih 100.000 ljudi enega duhovnika. Toda katoličani se za to postavo ne zme-

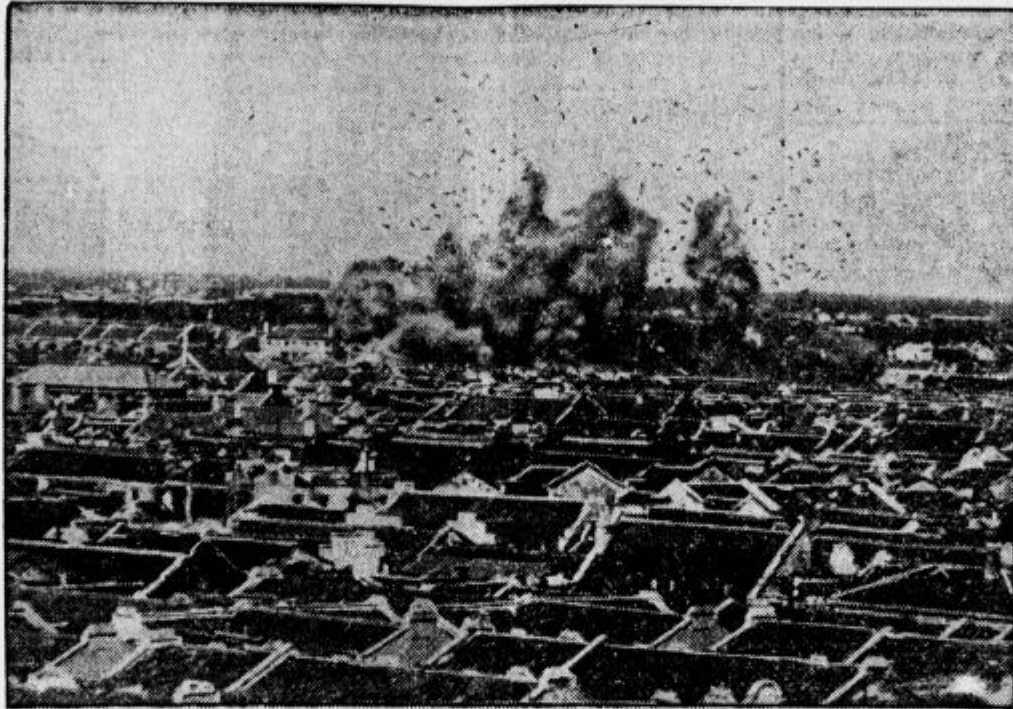
nijo. Praktično ta postava sploh nič več ne velja. Tako je v državi Veracruz.

Kaj pa pravi osrednja vlada? Uradno je nova vlada zoper vsako versko preganjanje. Zvezni predsednik Cardens je ob nastopu dejal: »Nikakor ni stvar vlade, da bi podpirala protiverska strem-ljenja in prizadevanja. Mi imamo druge skrb. Nočemo ponavljati napak prejšnjih vlad. Zato tudi nočemo verskega vprašanja obravnavati kakor ka-ko važno vprašanje ter druga važna vprašanja za-postavljati...«

Te besede so v različnih krajih Mehike raz-lično delovale. Nekatere države so začele postopati tako, druge pa so šle drugačno pot. V državi San Luis Potosi so na primer odprte vse cerkve in na novo posvečene. Duhovniki nosijo obleko svojega stanu ter se jim ni treba ničesar bati. Zato pa je v glavnem mestu zvezne republike v Mehiki majhen ministrant, če bi se v obleki cerkvenega strežnika postavil pred cerkvena vrata, v nevarnosti, da ga podivjana poulična drhal po-bije. V državi Tabasco, kjer je do nedavna vladal

komunistični tiran Canabal, ki pa so ga sedaj po-gnali, je še vedno vsaka cerkev zaprta in zapečatena, v kolikor jih ta Canabal ni požgal. Tam ne sme uradovati noben duhovnik. — V državi Chiapas se strogo drže postav ter ne puste, da bi jih kdo prekršil, da se vladne oblasti izognejo neprijetnostim. Tako sme tam v vsakem mestu delovati le po en duhovnik. Ko je hotel nekoč škof obiskati duhovnika in vernike, so ga kato-ličani prosili, naj tega ne stori, da ne bodo imeli sitnosti.

Take so stvari v Mehiki. To stanje je ne-vzdržno in za katoličane skrajno krivično. Pred kratkim so tamkaj najeti zločinci umorili kato-liškega duhovnika Maldonado. Morilcev nihče še ni prijel, čeprav je znano, da so bili v ta namen najeti politični zločinci. Oboroženi kaznjenci so pregnali škofa Anaya iz Las Casas. Kdo je kaz-njence izpustil in jih oborožil? Ni težko odgovori-ti! In umor 14-letnega dečka! Vse to glasno kliče, da trpljenje mehiških katoličanov še ni končano.

Pogled na Sanghaj: 6 japonskih bomb je pravkar padlo na nesrečno mesto.

Velika požrtija v Ženevi

Vlečka gospe Kolontaj

Pred nekaj tedni smo že poročali, da so v Že-nevi slovesno odprli novo palačo Društva naro-dov, kateremu letos predseduje bogati azijski ve-likaš Aga Kan, ki je menda najbogatejši človek na svetu. Take reči dandanes samo še slovesno odpirajo in jih ne blagoslovljajo, ker se tako ne spodobi več.

Če pa je že slovesno odpiranje, mora biti slo-vesnost vsaj taka, da se spleča priti zraven. In gospod Aga Kan je poskrbel, da se je splečalo biti zraven. Naročil je namreč ta najbogatejši mož sveta najsijajnejšo večerjo za to slovesno priliko. Da pa ne bi kdo rekel, da Društvo narodov za take požrtije meče denar skozi okno, je Aga Kan segel v žep ter vso sijajno zahtevo sam plačal. Le-pe milijone je menda plačal, da se je lahko po-bahal, kaj je priredil evropskim in drugim di-plomatam, ko so odpirali novo poslopje Društva narodov. Človek bi sicer mislil, da bi bilo bolje, ko bi bil gospod Aga Kan te milijone daroval za reveže ali za žrtve raznih vojsk, katerih Društvo narodov ni moglo in znalo preprečiti. Toda gos-pod Aga Kan je izdal geslo, da hoče prirediti tako slavnost, »kakršne svet še ni videl«. In jo je!

Popili so 1500 steklenic najdražjega franco-skega šampanjca in pojedli cele kile kaviarja. To vse je povabljenega gospoda lahko uživala med ple-som. O polnoči pa so odprli še poseben bufet, za katerega je nekaj desetim najemitennejših kuhar-jev pripravljalo najizbranejša jedila. Nanosili so na mize cele gore najdražjih morskih rakov, ostrig, divjačine in rib. Vse to so seveda zopet zalivali s šampanjcem. Na drugih mizah pa so se kosatile velikanske in lepe košare z izbranim južnim sad-jem, katero so morali naročiti kdo ve odkod. V

velikanskih dvoranah, ki so bile sijajno okrašene, je plesalo 300 gostov, katerim je igralo več godb, naročenih od raznih strani sveta.

In da je bila komedija popolna, naj sledi po-ročilo o tem »dvornem plesu«, kakor ga je prin-esel neki švicarski list: »Najbolj moderno pariško večerno obleko z zajamčeno najdaljšo vlečko je nosila — gospa Kolontaj, sovjetska poslanka na Švedskem!«

Tako se je ta velika požrtija v Ženevi dog-a-jala v znamenju rdeče sovjetske zvezde iz Moskve.

Skrivnost moževe črne obleke

Kakor poroča turinski list »Stampa«, so se rimska sodišča pred kratkim pečala s temle ža-lostno-veselim dogodkom:

V Rimu je živel zakonski par, ki se je dobro razumel. Nekega dne pa je žena morala odpoto-vati na deželo k svojim sorodnikom. Njena od-sotnost bi morala trajati več dni. Mož pa je ostal sam doma. Ko je bil mož sam doma, je nekega dne dobil povabilo, naj se udeleži neke slavnosti. Mož si je zato priliko moral obleči črno obleko. Ko je odprl omaro, ni več našel tamkaj svoje črne obleke. Vprašal je služkinjo, kam je dala oble-ko. Misilil je pač, da jo je dala kam čistiti ali li-kati. Toda služkinja ni hotela o obleki nič vedeti. To se je možu čudno in sumljivo zdelo, nakar jo je naznanil policiji, češ da mu je ukradla črno obleko. Policija je dekle aretirala in čez nekaj dni je bila že sodna obravnava.

Na obravnavo pa je zadnji hip prihitela tudi žena tistega moža, ki mu je izginila črna obleka. In ta žena je jasno in glasno pred sodnikom po-vedala, da je ona kriva, ker je moževe obleke zmanjkalo. Takole je pripovedovala.

Pred svojim odhodom na deželo je šla k neki vedeževalki, da bi ji ta povedala, kako in kaj naj ukrepa sedaj, ko bo za nekaj časa odpotovala od doma. Vedeževalka pa jo je posvarila, češ da jo bo mož med tem časom gotovo goljufal. Žena je bila obupana, pa je vedeževalko prosila, naj ji pove,

Šahovski turnir med svetovnima mojstroma dr. Aljehinom in dr. Euwejem v Amsterdamu. Slika nam kaže oba mojstra pri 12. partiji. Zanimiv je napis, v katerem oba mojstra gledalce prosita za največji mir.

Za dobro voljo

Sodnik: »Kaj pa to pomeni? Vi pa naenkrat preključujete svoje priznanje?«

Obtoženec: »Da, gospod sodnik! Moj zagovor-nik me je prepričal, da sem popolnoma nedolžen.«

»Zakaj pa ste tako potrti, gospod doktor?«

»Zaradi nekega bolnika.«

»Ali bo umrl?«

»Ne, ampak plačati mi noče!«

»Kdor ne zna kake stvari tako jasno in raz-ločno povedati, da bi ga ljudje razumeli, je osel. Ste me razumeli?«

»Ne!«

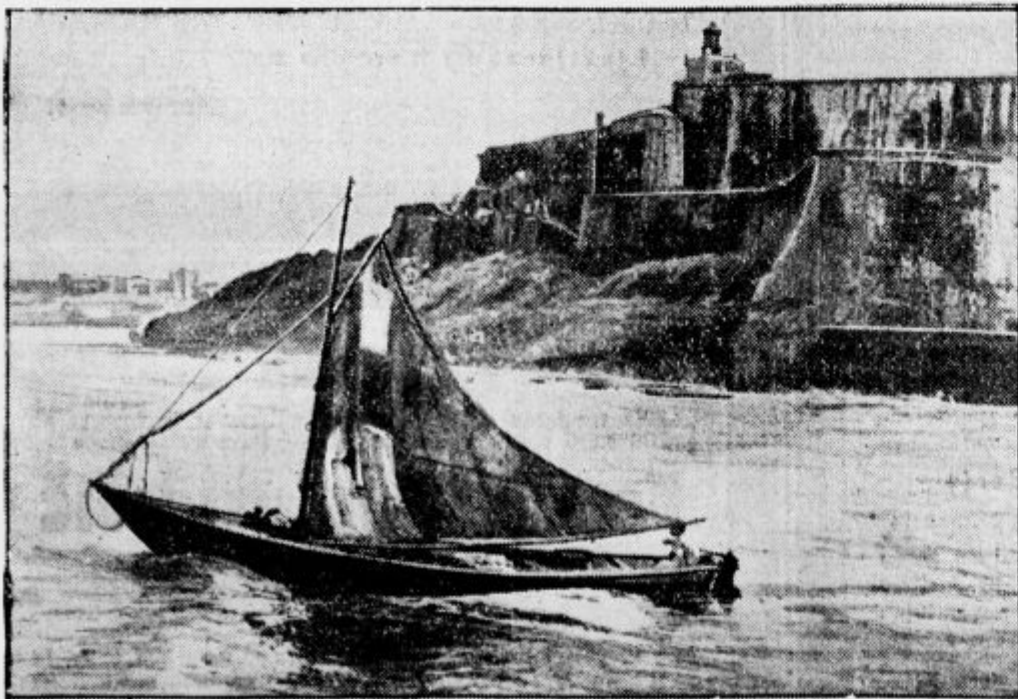

Z mednarodne lovske razstave v Berlinu: Zbirka najmočnejših čekanov divjega merjasca.

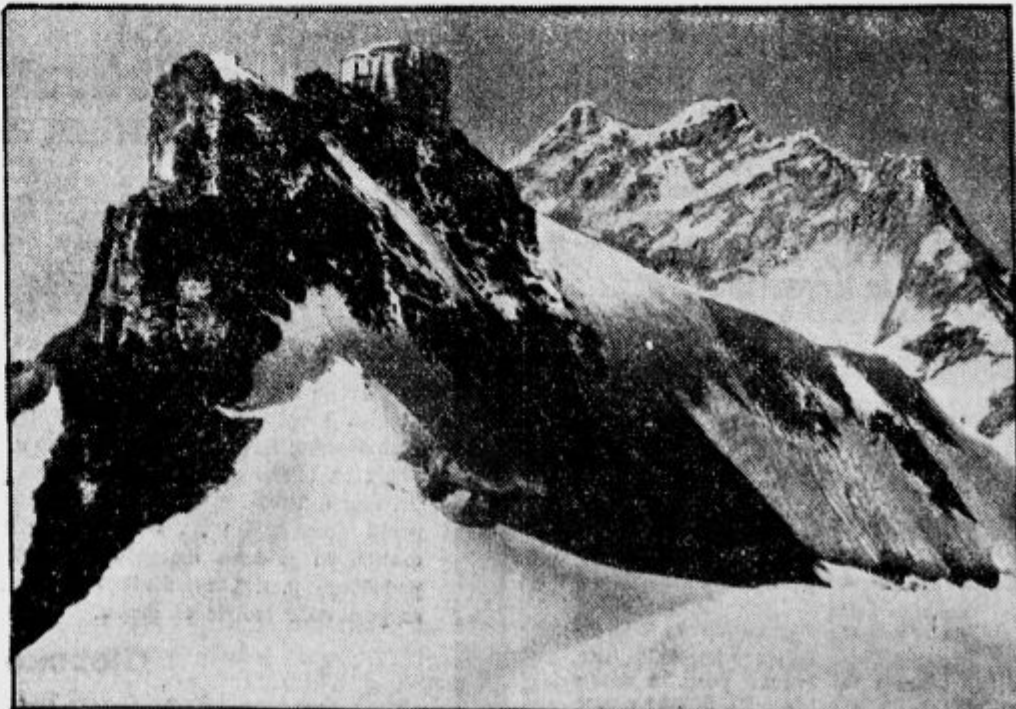
Kapitan in krmilar

Ameriški kapitan je zapisal v ladijski dnev-nik: »Danes je bil krmar pijan.« Ko se je drugi dan krmar streznil in bral, kaj je kapitan napisal v dnevnik, je bil spočetka hud, potem pa je šel in prosil kapitala, naj tisto opazko zbrise, češ da ni bil poprej še nikdar pijan in nikdar več ne bo. Kapitan pa je ostal neizprosno ter je dejal: »V dnevnik moramo zapisati le golo resnico!« — Drugi teden je imel službo krmar, kateri je se-veda moral v dnevnik zapisovati le golo resnico. In zvečer prvega dne je kapitan lahko bral v dnevniku zapisano: »Danes je bil kapitan trezen.«

S Hudičevih otokov so ušli

S Hudičevih otokov so ušli Na tako imenovanih Hudičevih otokih v Ameriki, imajo Francozi ko-lonijo za hude zločince. Kdor pride na te otoke, je tako rekoč izbrisan iz seznama živih ljudi. Le redko komu je sreča mila, da se še kdaj vrne med ljudi. Tudi pobegi s teh otokov so silno te-žavni in nevarni, ker večina beguncev na potu obnemore ali pa jih požro zveri ali morski vol-kovi. In vendar se je pred kratkim štirim obupancem posrečilo, da so ušli v temle malem čol-ničku z jadri. Srečno so prijadrali do mesta San Juan. Tukaj pa dva nikakor nista več mogla na-prej ter sta se izkrcala. Tamkajšnje oblasti pa ju bodo sedaj izročile nazaj francoskim. Druga dva pa nista obupala, temveč sta junaško nadaljevala svojo pot proti otoku Haiti. Ni še znano, ali sta prišla tjakaj.

Na najvišji švicarski gori na Jungfrau so Švicarji 3572 metrov visoko napravili zvezdarno, ki je najvišja v Evropi.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglaš Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 5 mm visoka petlinna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

TEL. 22-21 **UNION**

Dosedaj najbolj posrečena muzikalna in plesna revija
TOP-HAT

Film, ki je tedne dolgo polnil kinematografe na Dunaju, Parizu, Londonu i. t. d.

TEL. 27-30 **SLOGA**

Velefilm pretresljive vsebine in romantične (lubenzne)

Parada smrti

V glavnih vlogah: Friderik March, Warner Baxter, Lionel Barrymore in lepa June Langova. Danes ob pol 11. uri dopoldne predstava po znižanih cenah.

TEL. 21-24 **MATICA**

Krasen ljubzenski in glasbeni velefilm
K novim obalam

Zarah Leander Glasba: Benatzky Willy Birgel
Danes ob pol 11. uri dopoldne predstava po znižanih cenah.

Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri

Služkinjo

pošteno, pridno, vajeno gospodinjstva in vrta — sprejem. Ljubljana, Prule 8. (b)

Zagarja

stalnega, za vodno žago, takoj sprejem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 17.729. (b)

Mladega fanta

za slugo sprejememo za popoldan. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Popoldan« 17.770. (b)

Dekle

vajeno šivanja, išče zaposlitve za dopoldanske ure. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 17.762. b

Služkinjo

za vsa hišna dela, pridno in pošteno, najraje z dežele, iščem. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 17.795. (b)

Sobarica ali služkinja

pridna in poštena, vajena pospravljanja finih sob n drugega hišnega dela, z daljšimi spričevali — se sprejme v dobro hišo za dobro plačo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pametna« 17.778. (b)

Kovinoličarja

samostojnega, sprejemamo takoj. Samo pismene ponudbe z navedbo zahtevkov in prakse na upravo »Slovenca« pod »Stalna služba« 17.802. (b)

Pekovskega pomočnika

z obrtjo za vsa pekova dela iščem. — Mora biti zdrav, čist in sposoben za vodstvo pekarnice. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pošten« 17.800. (b)

Samostojno kuharico

ki zna okusno in fino kuhati ter opravljati vsa hišna dela, takoj sprejem. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pošten« št. 17.826. (b)

Takoj sprejem

1 snovalko, 1 navlačevalko (Einziehlerin), več navlačalk in tkalcev. V poštev pridejo samo prvovrstne moči. Anton Božič, Primskovo, Kranj. (b)

Sposoben delavec

za pletilstvo se sprejme za takojšen nastop. Dopise v upravo »Slovenca« pod »Sposoben delavec« št. 17.887. (b)

Kovaškega pomočnika

za vajenega vseh kmečkih kovaških del, zlasti podkovanja konj, sprejem. Janko Lukač, Sava pri Litiji. (b)

Natakarica

mlada, poštena, simpatična — se sprejme v bufet na deželi. — Istotam se sprejme tudi kuharica, ki je zmožna vsa gospodinjstva dela. Naslov v upravi »Slov.« v Celju. (b)

Kovaškega pomočnika

za podkovanje konj, takoj sprejem. Prednost imajo pomočniki s podkovsko šolo. — Plača po dogovoru. Kobal Jernej, Javornik. (b)

Vzgojiteljico

absolventko učitelj. šole, resno moč, z večletno prakso, s perfektnim znanjem nemščine, sprejem takoj. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Zmožna in poštena« št. 17.858. (b)

Krajevni zastopnik

triserasko parfumerijske stroke, s kausijo za zalogo

se išče

Ponudbe poslati na hotel metropol, pod sifro »Poudan«

Postrežnico

mlado in zdravo — takoj sprejem. Naslov v upr. »Slovenca« pod 17.853. b

Mizarskega pomočnika

in vajenca sprejem. — Hrana in stanovanje pri mojstru. Jože Erzar, mizarstvo, Cerklje 64 pri Kranju. (b)

Krajevni zastopniki

za že vpeljane radio aparate, resni in agilni, za dobro provizijo, se iščejo. Naslov iz prijaznosti v upravi »Slovenca« pod št. 17.845. (b)

Krajevni zastopniki

za že vpeljane radio aparate, resni in agilni, za dobro provizijo, se iščejo. Naslov iz prijaznosti v upravi »Slovenca« pod št. 17.845. (b)

Tehnik

prvovrsten risar, zmožen samostojnih osnutkov — dobij službo. Ponudbe na upravo »Slovenca« Jesenice pod »Zmožena«. (b)

Trgovska pomočnica

specerijske stroke, za samostojno vodstvo, z najmanj tri leta prakse, z dobrimi spričevali, poštena in zanesljiva, z dežele — se sprejme. Želi se nekaj kavcije. — Ponudbe poslati takoj upravi »Slov.« pod »Nova trgovina — okolica Ljubljane« št. 17.711. (b)

Nemško guvernanto

iščem za svoja dva otroka 4 in 5 let stara, ki govorita priljubeno nemško. Biti mora mlada in zdrava, event. do 30 let. Govoriti mora nemško brez dialekta. Plača 400—600 din po dogovoru, stanovanje in hrana brezplačno. Ponudbe s sliko poslati na naslov: dr. Bogdan Lazarevič, zdravnik, Požarevac, dunav. banovina. Slika se vrne, pošlje se denar za potovanje.

Radio-zastopnik

za Sachsenwerke Olympia

sprejemne aparate — za ljubljanski okraj — se sprejme. Ponudbe z navedbo dosedanjega delovanja v tej stroki na: **Radio Maribor** Glavni trg 1.

Vajenci

čevlarskega pomočnika in vajenca sprejme Pertovt, št. Vid nad Lj. (v)

Sedlarskega vajenca

sprejme Miklavčič, sedlarstvo, Cerklje pri Kranju.

Vajenca

za mizarstvo sprejme Ivan Smole, Tacen, pošta št. Vid na Ljubljano. (v)

Zdrav fant

17 let star, bi se šel učiti za mesarja. Obledelo, perilo in obuvale osterbi sam. — Naslov v upravi »Slov.« v Mariboru pod št. 1767.

Mislil je, da je njegova srajca bela...

Ne trudite se pri pranju z različnimi drugimi pralnimi sredstvi, ker samo z Radionom oprano perilo postane snežnobelo. Učinek Vas bo presenetil! Dobro Schichtovo milo, prepojeno s kisikom, pronica skozi tkanino in odpravi brez vsakega menceja vso nesnago. Ne zadovoljite se s sredstvi za pranje, pri katerih se morate na vso moč truditi, da postane perilo belo, temveč uporabljajte Radion, pa boste imeli z lahkoto »Radion-belo« perilo. Razložek bo očiten, če primerjate perilo. Perilo oprano z Radionom bo ostalo vedno snežnobelo. Razen tega bo bolj trpežno, ker Radion varuje perilo.

Schichtov
RADION
pere sam

Vajenca

za mizarstvo takoj sprejem. Avgust Cerne, Zgor. Šiška. (v)

Čevlarskega vajenca

ki se je že učil, sprejem s plačo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vajenec« 17.799. (v)

Čevlarskega vajenca

takoj sprejem; tudi z oskrbo. — Alojzij Sedej, Ljubljana, Glince, Trška cesta 26. (v)

Čevlarskega vajenca

takoj sprejme Naglič, vas Klanec 51, zraven Primskovske šole, Kranj. — Oskrba v hiši. (v)

Vajenca za trgovino

z mešanim blagom, v neposredni bližini Ljubljane, sprejem. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Sposoben« 17.775. (v)

Absolvent meščanske šole

s prav dobrim uspehom, se želi izučiti v kakršnikoli stroki, najraje dekarstva. Ponudbe upr. »Slov.« pod št. 17602. (v)

Kateri mehanik

ali ključavničar vzame 16 letnega, močnega vajenca z vso oskrbo v hiši, v učenje? Ponudbe poslati na upravo »Slovenca« pod: »Veseli« št. 17786. (v)

Pouk

Krojni tečaj

v damskem modnem salonu

Jožice Kumeli

jamči popoln uspeh. Pričetek 17. nov. — prijave

Ljubljana

Zidovska ulica 3/III.

Profesor

temeljito poučuje moderne jezike, zasebnike in srednješolce. Viktor Šone, Bežigrad 7, Ljubljana.

Šestošolec

klasične gimnazije želi instruirati dijaka nižjih gimnazij. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Šestošolec« št. 17.889. (u)

Krojni tečaj

za

damsko oblačila

se bo vršil

od 15. XI. — 4. XII. 1937

Cena tečaja Din 250.—

Priglasitve sprejema dnevno

Teodor Kunc

lastnik od kr. banske uprave — dovoljeno šole Ljubljana, Aleksandrova 5/Ind.

Zasluzek

1000 dinarjev

in tudi več lahko zaslužite s primerno majhnim

investiranjem, mesečno z

delom doma. Pošljem material prevzamem gotovo

izdelke. — Zahtevajte prospekte, priložite znamko. »HEMIPA«, Pančevo,

Braće Jovanović br. 20.

Kupimo

predvojne slovenske knjige, predvsem romane in

povesti. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Slovenska

knjiga« št. 17019. (k)

Kupim

baker, medenino, svinec

kupuje »Unitas«, Celovška

cesta 90 a. (k)

Stare sifonske glave

kupuje »Unitas«, Celovška

cesta 90 a. (k)

Kombinir. skobelni stroj

30—40 cm širine, v dobrem

stanju — kupim. Ponudbe upravi

»Slovenca« Jesenice pod

»Stroj« 17.756. (k)

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone

kupujem po najvišjih dnevnih cenah.

A. KAJFEZ

urar

Ljubljana, Miklošičeva 14

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah

CERNÉ, juvelir, Ljubljana

Wolfova ulica št. 3

Kupim

decimale tehnice in mizarske skobelni. Ponudbe

ba v upravo »Slov.« pod

»Napredaj« št. 17720. (k)

Čebelni vosek

v vsaki količini kupuje

drogerija Rudolf Hafner, Ljubljana,

Celovška c. 61.

Svinjsko mast

industrijsko, kakor od poginulih prašičev, in to

pleni loj — kupujem stalno

vsako množino. — Po

nudbe v upravo »Slov.«

pod »Industrijska mast«

št. 17896. (k)

Auto-motor

Avtobus

v dobrem stanju, 20—25

sedežev, takoj kupi šarž

Josip, Dubrava kraj Mač

kamira, p. Sestvete. (f)

Priložnost!

Avto znamke Studebaker

in O. M., oba 6 cilindrska,

7 sedežna, odprta, v

prvovrstnem stanju — po

cenil napredaj. Zamenjani

tudi za motorno kolo. Na

slov v upravi »Slovenca«

v Mariboru pod št. 18019

Službe iščejo

Mesarski pomočnik

išče primerno zaposlitev. Naslov v podružnici »Slov.« v Celju. (a)

Mlado dekle

želi službo natakarice-zastopnice kjerkoli. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Zvesta« št. 17713. (a)

Perica

dobro izurjena, gro na dom prati ali tudi v večji obrati za stalno. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 17713. (a)

Brivski pomočnik

perfekten v moški stroki in v damskem striženju, želi primerno službo. Naslov v upravi »Slovenca« v Celju pod »Zanesljiv«.

Kovaški pomočnik

absolvent podkovske šole, z mojstrskim izpitom, želi namestitve. Naslov v vseh poslovalnicah »Slov.« pod št. 17741. (a)

Mizarski pomočnik

zmožen vsakovrstnega mizarskega dela, s svojim orodjem in kavcijo, želi stalno mesto. Naslov pove uprava »Slov.« pod 17.850

Mladenič

vojaščin prost, zmožen vsa dela, išče službo h konjem ali kaj silnega. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 17.859. (a)

Mladenič

vojaščin prost, zmožen vseh del, išče službo sluge ali skladiščnika. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Vesten in zanesljiv v Ljubljani«.

Izučena šivilja

sprejme boljšo službo kot privatno sobarico, za šivanje, pomoč pri kuhi. — Naslov v upravi »Slov.« v Mariboru pod št. 1806.

Blagajničarka

20 letna, simpatična, išče službo prodajalke pri kakršnikoli tržnici v Ljubljani. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Blagajničarka« — 600 din — 17.782. (a)

Gospa

z večletno prakso, zmožna samostojnega vodstva in kavcije, išče mesto gospodinjke pri kakem večjem podjetju, graščini ali menzi. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Poštena« št. 17.785. (a)

Natakarica

začetnica, ki je že bila na sezoni, prosi službo — najraje na deželi blizu mesta. Želi se naučiti nemščine. Nastop od 1. decembra dalje. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Nemščina« št. 17697. (a)

Trgovski pomočnik

vojaščin prost, zmožen kavcije, z večletno prakso samostojnega vodstva podružnice, vajen šofiranja — sprejme takoj mesto. Naslov v vseh poslovalnicah »Slov.« pod št. 17.899. (a)

Službo dobe

Čevljarja

sprejme »Triumf«, Kolodvorska ul. 11, Ljubljana

Krojaškega pomočnika

sprejem za stalno. Štefan Cencelj, Kranj. (b)

Več čevljar, šteparic

sprejme Potočnik, Kranj.

Blejska cesta 17. (b)

Restavracijska kuharica

prvovrstna, se sprej

Celje
dobro ročno delo

ZENSKI nizki, črn boks	70	SNEŽKE najnovejših fazon	70
ZENSKI visoki, črn boks	93	MOŠKI visoki, črn boks	89
MOŠKI gorski, dobro podkovani	137	OTROŠKI visoki, črn boks	50

Sternecki
CELJE 18

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI

PODRUŽNICE: Bled, Kranj, Maribor, Novi Sad, Split

Devoljuje kratkoročne kredite v tekočem računu — Eskontira trgovske menice

DELNIŠKA GLAVNICA Din 20.000.000—

Vloge obrestuje po 4%, vezane na odpoved po 5%

Novo vlogo, vsak čas izplačljive, znašajo Din 27.000.000—

Vrši vse bančne posle najkulantneje

HERSAN ČAJ

DELUJE dobro pri obolenju želodca, jeter in ledvic.
OLAJŠUJE Pomaga pri arteriosklerozi in hemoroidih.
UBLAŽUJE muke in bolečine pri revmatizmu in protinu.
ODSTRANJUJE bolečine pri mesečnem perilu in menii.
motnje debelenja ter napravi vitke.

Reg. S. br. 193830/933. Dobiva se v vseh lekarnah

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom je mast **CLAVEN**. Dobite v ekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča **M. Hrnjak**, lekarnar, Sisak. Varujte se potvorb!

Ugoden nakup barhentov

8 dinarjev za meter
pri Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15

Proda se na javni dražbi dne 13. nov. ob 11h pri sodišču v Kranjski gori

Hotel „Razor“

ležeč na najpomembnejšem kraju letovišča z vsemi gozdovnimi in njivskimi parcelami. Cenina vrednost 1.023.550 Din. Najmanjši ponudek 585.950 Din. Varščina 102.354 Din. Informacije daje sodišče v Kranjski gori.

Centrifuga

viseča (Pendel), premer 850 mm, z vdelanim elektromotorjem, tovarniško nova, najmodernejše konstrukcije, se ugodno proda. — Pismena vprašanja pod »Centrifuga P 5108« na Interreklam d. d., Zagreb, Masarykova 28.

Konrad Gologranc

MESTNI STAVBENIK V CELJU, Mariborska 30
prevzema in izvršuje vsakovrstne privatne, javne in industrijske zgradbe solidno in poceni. Sodnijsko zapriseženi cenilec. Daje tehnične nasvete in pojasnila.

Ali že mislite na božič

na praktična darila, ker moje mizarske, tapetniške delavnice in šivilje zadnje dni pred božičem ne obvladajo vsega dela, ako se hoče isto dobro in solidno izvršiti

WEKA - Maribor

Stanovanjske potrebsčine

Zahvala.

Podpisana se tem potom zahvaljujem mestni občini ljubljanski, ki se je edina odzvala moji prošnji in, četudi sem se poleg nje obrnila tudi na Glasbeno Matico in prireditelje koncertov, krila del pogrebnih stroškov za mojim pokojnim soprogom skladateljem Emil Adamičem.

Hana Adamič.

Cunje

krojaške odrezke, stari papir, tekstilne odpadke, ovčjo volno, govejo dlako (araveo) — kupi vsako množino

ARBEITER - MARIBOR
Dravska 15

VRBINC IVAN

PLESKARSTVO, LIČARSTVO, SOBOSLIKARSTVO
Ljubljana, Kolodvorska ulica 23
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Cene konkurenčne, delo solidno in pod garancijo. Pojasnila in proračuni brezplačno.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

ZAHVALA. Ob smrti naše nepozabne, ljube soproge, najskrbnejše matere, tašče, stare mamice, gospe

Franje Fajdiga

se zahvaljujemo prav iskreno vsem, ki so jo obsuli s cvetjem in jo tako številno spremlili na njeni zadnji poti. Posebno se čutimo dolžni zahvaliti se g. dr. Edvardu Jemcu, ki se je trudil ohraniti jo še pri življenju ter z vso ljubeznivostjo in srcem lajšal bolečine blagopokojnici, nam pa prijateljsko stal ob strani v najbridkejši uri.

Veem in vsakemu posebej naša iskrena zahvala.

Rodbine Fajdiga, Gregorič, Kostevc.

Zahvala

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sožalja ob nenadomestljivi izgubi našega nepozabnega soproga, očeta, gospoda

Antona Wolfa

tajnika Direkcije pošte in telegrafa v poklju

ter za mnogoštevilne poklonjene kraane vence in cvetje, se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni njegovim stanovskim tovarišem, športnim sodelavcem SK Ljubljane in SK Ilirije, Komandi mesta, pevcem Glasbene Matice, ter vsem prijateljem in znancem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku.

Ljubljana, dne 6. novembra 1937.

Zalujoči ostali

Agnes Günther:

136

Dušica - Rožamarija

Hišni gospodar in dama iz zavoda, oba sta molčala. Teta Ulrika ni marala govoriti, ako je videla, da ni pričakovati uspeha. Bila je dokaj nepopuljive narave. Nežna je bila prav za prav le z Rožamarijo. Uživala je zakasnele radosti in bridkosti matere. Začela je govoriti šele po dovršenem obedu, ko se je Harro še gostil z ribezom.

»Harro, moraš mi dati denarja!«

Teta Ulrika je namreč vodila račune. Ta del gospodinjstvih dolžnosti ji je bila Rožamarija prav rada odstopila.

»Sem popolnoma suh... Moraš vzeti rjavi zvezek Rožamarije in podpisati mora tudi sama. Potem pošli Marta v Brauneck. Konji so itak že preveč spočiti.«

»Ha,« je vzkliknila Uli, »ali smo že tako daleč? — Ali živimo že docela od milosti onih v Braunecku? ...«

»Kaj pa hočeš,« je zagodrnjal Harro, »hotel sem brž izplačati svojo hišo. Seveda bi se bil lahko malo počakal. Imam pa še tudi dobiti nekaj denarja od dolžnikov.«

»Toda ti dobivaš dnevno cele kupe pisem. Čemu jih ne odpreš, Harro? Bog ve, kaj vse vsebujejo!«

»Je že mogoče!«

Harro je odrinil krožnik ter si prižgal smotko. »Harro, če bi mi že tekla voda v grlo, bi vsaj ne sedela s prekrižanimi nogami in bi se brigala za dospela pisma.«

»Meni še dolgo ne teče voda v grlo! In kupe zlata, ki so last Rožamarije, mora tudi nekdo strati.«

»Harro, ti si nesramen... Dovolj! da odprem jaz tvoja pisma, če je to delo zate prenaporno in imaš drugega plodonosnega dela dovolj!«

»Kako moreš od mene zahtevati, da naj delam ob tem vremenu?« je vprašal Harro utrujeno. »Preglej pisma in če najdeš kaj razburljiviga, mi pa povej!«

Teta Ulrika je segla s svojo dolgo roko v gornji kup pisem ter jih pričela odpirati.

»Smeje se ti vendar najsičajnejše sonce, Harro. Vreme je le izgovor... Tu! Od neke dame? Moj dragi Harro! Krasna pisava... Mar naj dalje čitam?«

»Poglej vendar, kdo se je podpisal,« je rekel Harro, ki je že stal pri oknu.

Zdaj sta odšla v sobo Rožamarije in teta Ulrika je čitala: »Tvoj Ivan Friderik.«

»Daj sem!« Harro je zardel.

Dala mu je pismo in opazila, da ga je vtaknil v žep, ne da bi ga bil čital. Teta Ulrika je odpirala dalje. Hipoma je kriknila: »Harro, ne, ti nisi pri kraju. Čitaj tole! Kaj ti ta ponuja za posnetek tvoje lipove princese!«

Harro se niti okrenil ni.

»Lahko dolgo ponuja,« bil je kratek odgovor.

»Harro, čitaj vendar! Ta vsota! Leta bi moglo od nje živeti! Harro! Tako! — Harro, ti me utrujaš... Mar nameravaš postati gojenec knezov, iz Braunecka?«

Teta Ulrika je izigrala zadnji adut. Toda tega lesenega človeka se nič ne prime! Le lahko je zmignil z rameni. Teta Ulrika je za danes zmanjkalo nabojev ter je odšla k svojemu otroku — k Rožamariji.

V prostorni spalnici so bila vsa okna odprta. Od časa do časa je sunkoma udarjal v sobo veter, da so zleteli po zraku beli zastori. In slej je bilo zopet soparno ko prej. Rožamarija je ležala na otomani, ki je stala ob vnožju postelje. Poleg nje je bila nizka mizica, ki je bila obložena z raznimi stvarmi. Krasen šopek plavice je tical v stari srebrni vazli.

»No, otrok!« Toda otrok jo je komaj pogledal s svojimi velikimi, trudnimi očmi. Prozorne roke

Rožamarije so bile skrite pod lasmi, in nežne bele šipke ob njenih prsih so rahlo drhtele.

»Kaj dela Harro?«

»Ni ravno predobro volje! Prosi te za podpis. Tule! Thorsteinci so zopet ubogi kot cerkvene miši. Domnevam, da to ni ne prvič ne poslednjič. Te ne bo preveč utrudilo?«

Postavi pred njo črnilo in pero. Rožamarija jo plaho vpraša:

»Moram res računati, teti Uli? Preveč trudna sem danes.«

»Ne, ovčica, ne, če ne maraš. Jaz tega prav zares nečem. Le tvoj podpis bi rada imela, da bo thorsteinska ladja mogla pluti naprej. Preobremenjena je in je nasedla na pečine.«

Rožamarija jo je začudeno pogledala. Nato je vzela pero... Teta Ulrika je zardela od ušes, ko je zrla na ta podpis. »Ta leni Harro! Tu, da, tule!«... Rožamarija je podpisala svoje ime. Bila je to zanjo velika muka, četudi jo je podpirala teta.

»Je prav tako?«

»Dobro je, ovčica... Tako lepo si podpisala. No, zdaj bo pa že zopet šlo! Če je to dobro za Harro, tega seveda ne vem!«

»Kaj bi ne bilo dobro za Harro?« je vprašala preplašena. »Kaj misliš z ladjo?«

»Ah, srčce, da se mu ni treba niti ganiti in živi tjavdan. Ti pa mu preskrbiš s samim podpisom, kar bi si moral prisluziti. Ako je to dobro...?«

Rožamarija je občila rdečica. Šele sedaj je razumela.

»Tega pa res ni bilo treba, da je Harro dosegel pri očetu da naj jaz sama vse podpisujem. To je vendar njegova stvar. Kakor sem jaz njegova, je njegovo tudi vse, kar imam in kar sem imela.«

Thorsteinci sicer niso radi zajemali iz tujih skled, da so se nasilili in čudim se, da so je Harro temu tako hitro privadili!

Oči Rožamarije so se orosile:

»To vendar niso tuje skledje! Zdaj bi pa rada videla Harro, morebiti je otožen.«

»Toda srce moje, tega ne smeš tako resno jemati... Ne, saj je vse v redu! Bile so le starodobne besede od nesodobne tete in sem hotela le reči, da bi bilo dobro, če bi Harro znova prišel delati. On ne čita niti svojih pisem!«

»Polem pa mora biti že zelo, zelo žalosten. Ah, saj ga niti k meni ne pustite!«

Stara dama je vzela prosojno roko Rožamarije v svojo, na kateri so prisvitalle modre žile ter rekla:

»Otrok, ako bi tale kačica ob tvojem vratu ne bila, tale modra kačica, ki utriplje... Otrok, povej vendar sam! Ako bi imela zdaj pri sebi tega dolgina, ki je danes trd kot bukova grča, bi ti gotovo bilo v kvar. Ti čutiš nevihto. Tudi Henrik kriči že vse jutro.«

On jo tudi čuti, samo da ne ve, kaj prav za prav hoče. Neznano soparno je, otrok moj! Moraš si prizadevati, da malo zaspiš! Sama moraš uvideti, da se trenutno ne moreš ukvarjati s trmastimi, čemernimi možmi. Le nekaj časa še potrpi, otrok!«

Teta Ulrika je prikimala Rožamariji ter je odšla s svojim rjavim zvezkom. Ne, prav zares ni bilo bolešno sprejeti kaj od Rožamarije. Bila je toliko prežeta od ljubezni, da jo je zabolela že misel, da še sploh sme razpolagati sama s svojo lastnino.

Harro je še vedno nepremično stal pri oknu. Teta mu poreče:

»Harro, ti imaš odlično ženo! To ti je nebo izbralo, prav radi tega, ker je tako rahločutna. S trdoto bo pri tebi človek malo dosegel.«

Nato ji Harro ni odgovoril, ampak je odšel s počasnimi koraki na vrt, kjer je bila trata pokrita z odpadlimi rožnimi listi. Otožen popoldan je visel nad Thorsteinom. V daljavi se je pojavljalo rahlo grmenje in tu pa tam je posvetil kak oddaljen blisk med grmade sivih oblakov.